

7. Učební osnovy pro 6. – 9. ročník ZV

Úvod

Druhý stupeň základního vzdělávání na tvořivých školách v návaznosti na výstupy z 1. stupně ZŠ zachovává činnostní charakter učení. Výuka je i nadále založena na zapojení co nejvíce smyslů, na porozumění učivu všemi žáky, na vzájemné komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky navzájem, a to jak při seznamování se s novými poznatky, tak při jejich procvičování. Žáci jsou vedeni k pozorování předkládaného jevu, k hovoru o pozorovaném, ke znovuobjevování poznatků. Postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků. Dbáme na posloupnost a provázanost učiva – učivo kloubíme tak, aby nové poznatky vyplývaly z poznatků předcházejících. Výuku přibližujeme skutečnému životu. Učivo předkládáme na známých situacích, s využitím mezipředmětových vztahů a prvků kritického myšlení. Využíváme možností projektového vyučování a praktických příkladů, a výuku tak přibližujeme skutečnému životu. Upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě. Poukazujeme na pozitivní příklady z blízkého okolí a jejich význam pro život lidí. Poznatky podáváme jako nástroj k rozvoji klíčových kompetencí, k poznání světa a k porozumění sobě samým.

Kromě výuky jazyků, které je věnován dostatečný počet vyučovacích hodin, klademe důraz na přípravu žáků k technickému vzdělávání. Za tímto účelem mezipředmětově propojujeme matematiku, fyziku, informatiku, chemii, praktické činnosti, přírodopis i další vyučovací předměty.

Na 2. stupni zůstávají především žáci, z nichž většina má zájem pokračovat ve studiu na středních odborných školách (průmyslových, ekonomických, zdravotních atp.) a středních odborných učilištích. Tomu přizpůsobujeme i způsob jejich vzdělávání tak, aby bylo dobrým základem pro jejich další, mnohdy technicky zaměřené studium. Z tohoto důvodu vzdělávací oblast Člověk a příroda v učebním plánu posilujeme vyučovacími hodinami a do výuky matematiky a dalších přírodovědných předmětů zařazujeme individuální činnosti s pomůckami, žákovské pokusy a práci s technickou dokumentací. Žákům umožňujeme, aby si potřebné pomůcky připravovali v praktických činnostech. Vytváříme podmínky pro týmovou spolupráci při řešení problémů. Žáky podněcujeme k tvůrčí iniciativě a zodpovědnosti.

Nedostatek technicky vzdělaných lidí je problémem celé Evropy, a to přesto, že svět kolem nás je plný techniky a všichni v každodenním životě složitou techniku používáme. Proto žáky vzděláváme tak, aby chápali základní principy techniky, se kterou se v životě setkávají a uměli ji používat. Snažíme udržet a prohloubit vztah mezi teoretickými fyzikálními, matematickými i chemickými znalostmi a technikou v praxi. Dáváme prostor pro vytváření vazeb mezi výukou ve škole a ostatním světem žáka. Bez spojení s životní praxí jsou totiž vědomosti a poznatky prakticky bezcenné. Žákům průběžně umožňujeme poznávat principy fungování běžně používaných technických zařízení a vytváříme tak základy pro rozvoj technického inovativního myšlení. Využíváme přitom jejich dosavadních znalostí o technice, která je obklopuje. Pozornost věnujeme také výchově žáků ke zdraví a dbáme na jejich bezpečnost.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby každý žák, a to i ten, který v technickém studiu nebude pokračovat, porozuměl alespoň základním principům techniky, se kterou se v životě setkává. Vycházíme přitom z poznatku, že činnostně zaměřené technické vzdělávání je základem pro rozvoj logického myšlení žáků, na kterém závisí také vývoj citového života žáka – jeho vztahy k druhým lidem, ke společnosti a ke kultuře (J. Piaget, Psychologie dítěte). I pro žáky, kteří se dále budou věnovat jiným než technickým oblastem, je proto činnostně zaměřený technický způsob vzdělávání velkým přínosem.

Vědomí použitelnosti a přínosu toho, co své žáky učíme, pro jejich další studium a praktický život, je pro nás prvním krokem ke smysluplnému vzdělávání. Činnostním charakterem vyučování je

předpokladem pro utváření schopnosti žáků myslet, komunikovat a dále se vzdělávat. Vede k utváření a harmonickému rozvoji všech klíčových žakovských kompetencí.

Vzhledem k výše posilujeme počet vyučovacích hodin vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jde nám o to, aby vyučovací hodiny této vzdělávací oblasti měly činnostní ráz, aby žáci prováděli pokusy, učili se měření fyzikálních veličin, vyvozovali závěry, hovořili o tom, co dělají, a poznávali techniku, která je kolem nich, spolu s možnostmi jejího využití. To vyžaduje propojení přírodovědných předmětů s praktickými činnostmi a informatikou.

Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou zařazeny předměty fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis. Tyto předměty spolu s informatikou, matematikou a praktickými činnostmi, každý svým způsobem, se současnou technikou souvisí a vyžadují činnostní charakter výuky.

Za velmi důležité považujeme rovněž uvědomění si vztahu mezi rozvojem techniky, historickým vývojem společnosti a životním prostředím. To jsou další roviny mezipředmětových vazeb našeho vzdělávacího programu.

Rozvržení disponibilní časové dotace je patrné z učebního plánu uvedeného v kapitole 3. Výchova ke zdraví je zařazena jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku. Zařazení dalšího cizího jazyka předpokládáme od 8. ročníku.

Naš školní vzdělávací program je připraven tak, aby si žáci v průběhu 6. – 9. ročníku:

- osvojovali strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání,
- přistupovali tvořivě k různým úkolům a pokusům,
- logicky uvažovali a nebáli se vyjádřit svůj názor na určitý problém,
- mezi sebou navzájem komunikovali a brali v úvahu názory druhých,
- respektovali vytvořená pravidla a zodpovědně se stavěli k určeným úkolům,
- projevovali se mezi spolužáky pozitivně ve škole i mimo školu,
- chránili své fyzické i duševní zdraví,
- byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- vnímali problémy ve svém prostředí i v přírodě a zkoušeli navrhnout, jak je řešit,
- poznávali své možnosti, svá pozitiva a uplatňovali je při rozhodování o své vlastní profesní orientaci.

Klíčové kompetence jsou zpracovány k jednotlivým vzdělávacím oblastem do souborů zaměřených:

- na učení,
- na řešení problémů,
- na komunikaci,
- na uznání sebe i druhých,
- na pracovní činnosti a spolupráci.

Na utváření klíčových kompetencí se rovnoměrně podílejí všechny vzdělávací oblasti. Každá je rozvíjí svým specifickým způsobem. V závěru představují soubor znalostí, dovedností a postojů, které jsou využitelné v různých praktických činnostech a situacích. Připravují žáka na jeho další studium a následné dobré uplatnění v práci i osobním životě.

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace je na 2. stupni naší školy představována předměty český jazyk a anglický jazyk.

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Hodinová dotace činí 5 hodin v šestém a sedmém ročníku a po 4 hodinách v osmém a devátém ročníku.

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s dotací 3 hodiny týdně

7.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK

Cíle vzdělávací oblasti:

- chápat jazyk jako svébytný historický jev, ve kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa, jako významný sjednocující činitel národního společenství a jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápat jeho význam pro přesné, logické a věcné vyjádření reality, k získávání, ale i předávání informací, ale také jako bohatého mnohotvárného prostředku pro individuální prožívání uměleckého díla, sdílení těchto zážitků i vyjádření vlastních prožitků
- vážit si umění a literatury jako zdroje poznání a pochopení určité epochy, jako zdroje rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- zvládnout běžná pravidla komunikace, účastnit se diskusí, vyjadřovat a obhajovat svůj názor v rámci kultivovaného, všestranně rozvinutého projevu
- získávat informace v literatuře, slovnících, sdělovacích prostředcích a informační technice, učit se je objektivně hodnotit a zpracovávat

Strategie výuky:

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- literární výchovou

Výuka v 6. ročníku probíhá v pěti hodinách týdně a v 7. až 9. ročníku v počtu čtyř hodin týdně.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej, učit se posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu, používat složitější větnou stavbu. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny ve všech vyučovacích předmětech. Číst s porozuměním různé druhy textů věcné i odborné povahy, včetně orientace v tabulkách a grafech vede žáky k pochopení souvislostí, k souvislému vyjadřování, stanovení hlavní myšlenky, problému, vytváření osnovy. Žáci si utvrzují pravidla pro vytváření psaných i ústních textů různých slohových postupů. K osvojování souvislého plynulého a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvčího a typu komunikační situace se využívají mluvené projevy připravené i nepřipravené, jsou zadávány samostatné práce, navozovány různé situace z běžného života, které žáci mají řešit na základě vlastních zkušeností. Důležitou součástí komunikační výchovy je rozvoj slovní zásoby, využití všech možných zdrojů k získávání informací a práce na počítači (práce se slovníky, encyklopediemi, bibliografií, internetem) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor podložený přesvědčivými argumenty, ale také cíleně poslouchat druhé, zaujímat kritický i sebekritický postoj.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy (podoby). Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově jsou žáci vedeni ke čtení s porozuměním, k práci s textem, k rozlišování specifických znaků literárních druhů, k základní orientaci v dílech českých i světových spisovatelů. Na základě osvojování a rozvíjení čtenářských zkušeností získávají kladný vztah k literatuře a zájem o četbu a další kulturní prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Uvědomují si souvislosti mezi historickými událostmi a literaturou, v níž se odrážejí. Prostřednictvím regionální literatury se rozvíjí u žáků také zájem o obec, město, kraj, v němž žijí, a zájem o občanské dění.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a třídí je. Pracuje samostatně i ve skupině. Na základě poznatků z nižších ročníků logicky odvozuje novou látku. Vzájemně propojuje jednotlivé části předmětu český jazyk a jazyková komunikace. Žáky vedeme k sebehodnocení (ústní i písemné). Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Podněcujeme v žácích tvořivost a fantazii využitím jejich vlastních nápadů. Motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problému

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Ten žáci řeší s dopomocí vyučujícího, spolužáků i samostatně. Vyhledávají informace, snaží se o různá hlediska na problém a volí různá řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k vyjadřování svých myšlenek, zaujímání postojů a podložené argumentaci zvláště ve slohové a literární výchově. Obhajují svůj názor ve skupině i samostatně. Využívají dovednosti z komunikační a slohové výchovy i v jiných složkách tohoto i jiného předmětu. Podporována je kooperace s ostatními i s vyučujícím.

Kompetence sociální a personální

Žáci rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Osvojují se a dodržují pravidla práce ve skupině. Pozitivně se staví ke zkušenostem druhých a poučení se z vlastních chyb.

Kompetence občanské

V žácích se rozvíjí pocit svobody a zodpovědnosti, uplatňují svá práva, respektují práva ostatních a plní své povinnosti. Respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. Uvědomují si jedinečnost mateřského a národního jazyka, znají jeho vývoj jednotlivé složky. Poznávají osobnosti naší literatury a jejího vývoje.

Kompetence pracovní

Rozvíjejí své schopnosti a možnosti, spolupracují se spolužáky i vyučujícími. Snaží se za daných podmínek odvést kvalitní práci a přistupovat k jednotlivým úkolům svědomitě. Rozvíjí sami sebe a připravují se na další vzdělávání.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Český jazyk

6. ročník

Tematický okruh				
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní)	OSV – seberegulace a sebeorganizace – v rámci všech témat v průběhu všech ročníků – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění – sociální rozvoj – mezidské vztahy – Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole – sociální rozvoj – komunikace – rozvíjení schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek po celou dobu výuky – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj kultivovaného a výstižného projevu v průběhu všech témat ve všech ročnících – Morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti a hodnoty, postoje, praktická etika v průběhu všech témat ve všech ročnících	V rámci všech předmětů

			<p>OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – receptivní činnost - Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace</p>	
2	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	V rámci všech předmětů
3	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	naslouchání – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédií	<p>OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritická práce</p>	OV - masmédiá

			<p>s masmedií</p> <ul style="list-style-type: none"> – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení <p>kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – receptivní činnost – fungování a vliv médií ve společnosti <p>kritická práce s masmedií</p>	
4	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj diskuse a naslouchání	V rámci všech předmětů
5	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti		V rámci všech předmětů
6	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
7	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	vedení dialogu s učitelem i spolužáky na dané téma	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj –	V rámci všech předmětů

			komunikace – diskuse a naslouchání	
8	Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové mluvený projev - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení	V rámci všech předmětů
9	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	V rámci všech humanitních i přírodovědných předmětů
10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení písemný a mluvený projev – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	obecné poučení o jazyce rozvrstvení národního jazyka (spis. a nespis. útvary a prostředky)		

		zvuková stránka jazyka - zásady spis. výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování), tempo řeči		
12	rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov - slohové rozvrstvení slovní zásoby (spis. jazyk, nespisovné jaz. útvary – nářečí, obecná čeština), obohacování slovní zásoby a způsoby tvoření slov (odvozování – rozbor stavby slova, slovtvorný rozbor)		
13	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce – jazykové příručky, jazyková kodifikace pravopis - lexikální, morfologický		AJ – cizojazyčné slovníky
14	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví - slovní druhy (obecně všechny druhy, podrobně jen ohebné – podstatná jm., přídavná. jm, zájmena, číslovky, slovesa), mluvnické významy a tvary slov pravopis - morfologický		
15	využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba - stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený a nevyjádřený; přísudek slovesný, slovesně jmenný) rozvíjející větné členy (přísloušné určení místa, času, způsobu a míry; přívlastek shodný a neshodný; předmět), souvětí (počet vět, rozbor souvětí o dvou větách), přímá řeč, stavba textu pravopis – syntaktický		
17	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		

18	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči,	MKV – Multikulturalita – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	způsoby interpretace literárních a jiných děl na základě probíraných tematických celků tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	tvořivé činnosti s literárním textem - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	způsoby interpretace literárních a jiných děl (vedení kulturního deníku, ústní sdělení dojmů) naslouchání – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MKV – naslouchání, ukázky z děl různých kultur MDV – Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	HV, VV
22	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu	

		s originálem; na základě probíraných tematických celků	tvořivá práce s textem	
23	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitelé	literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické		
25	uvede základní literární směry a jejich významné představitelé v české a světové literatuře	literární druhy a žánry - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (starověká antická literatura, pohádky, bajky, č. lit. 19. stol.) základy literární teorie a historie - literatura umělecká	MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	seznámení se školní knihovnou		

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní),	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	
3	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	naslouchání – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédií	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení	

			<p>a vnímání mediálních sdělení kritická práce s masmedii</p> <p>– receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace</p> <p>– receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve společnosti– kritická práce s masmedii</p>	
4	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj diskuse a naslouchání	
5	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev - zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
7	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj – komunikace – diskuse a naslouchání	
8	Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací,	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování	

	poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové mluvený projev - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení	
9	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení písemný a mluvený projev – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	spisovně vyslovuje česká a běžně užívá cizí slova	zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči		
12	rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, slova přejatá; jednoznačná, mnohoznačná, obohacování slovní zásoby		

13	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce – jazykové příručky, jazyková kodifikace, slovníky (cizích slov, spis. češtiny a další dle tématu) pravopis - lexikální, morfologický		
14	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví - slovní druhy (opakování ohebných slovních druhů, podrobně neohebné – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce), rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii rodu, slovesné kmeny, mluvnické významy a tvary slov pravopis - morfologický		
15	využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba - stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný) rozvíjející větné členy (přísllovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející; předmět), souvětí (počet vět, rozbor souvětí o dvou a třech větách), přímá řeč, stavba textu pravopis – syntaktický		
17	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči,	MKV – Multikulturalita – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk	způsoby interpretace literárních a jiných děl na základě probíraných	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu,	

	literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	tematických celků tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	formulace vlastních názorů	
20	rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	tvořivé činnosti s literárním textem - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	způsoby interpretace literárních a jiných děl (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů) naslouchání – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, diskuse	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur MDV – Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
23	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	

24	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v rámci probíraných celků		
25	uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	základy literární teorie a historie - literatura umělecká, literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)	MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Využívání školní knihovny		

Tematický okruh			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
1	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní)	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace
2	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera
3	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	naslouchání – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédií	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr

			partnera MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritická práce s masmedii – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace – receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve společnosti – kritická práce s masmedii	
4	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj diskuse a naslouchání	
5	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev - zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální	

		poznámek, referát	komunikace	
7	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata a její řízení, kladení otázek, argumentace	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera – sociální rozvoj – komunikace – diskuse a naslouchání	
8	Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové mluvený projev - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení	
9	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení písemný a mluvený projev – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				

11	spisovně vyslovuje česká a běžně užívává cizí slova	zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)		
12	rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, tvoření slov		
13	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce – jazykové příručky, jazyková kodifikace, práce se slovníky pravopis - lexikální, morfologický		
14	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví - slovní druhy (opakování ohebných i neohebných slovních druhů) rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii vidu, slovesné tvary, mluvnické významy a tvary slov pravopis - morfologický		
15	využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba - stavba věty (věta jednočlenná, dvoječlenná, větný ekvivalent), pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný, vyjádřený příslovcem a citoslovcem) rozvíjející větné členy (přísloušné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek shodný, neshodný,		

		několikanásobný, postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek; předmět; doplněk), souvětí (počet vět, rozbor i složitějších souvětí), přímá řeč, nepřímá řeč, stavba textu pravopis – syntaktický		
17	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči; rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné)	MKV – Multikulturalita – rozvrstvení jazyka	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

19	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	způsoby interpretace literárních a jiných děl na základě probíraných tematických celků tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	tvořivé činnosti s literárním textem - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	způsoby interpretace literárních a jiných děl (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů) naslouchání – zážitkové, kritické (objektivní a	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MKV – Multikulturalita –	

		subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, diskuse	naslouchání, ukázky z děl různých kultur MDV – Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
23	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické, termíny související s právě probíraným textem či autorem		
25	uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (od starověké literatury po 19./20. stol.) základy literární teorie a historie - literatura umělecká, literatura umělecká a věcná (populárně-naučná), publicistické žánry	MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém	základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a		

	zpracování	téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Využívání školní knihovny		

Předmět: Český jazyk a literatura

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek, podložená argumentace) naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní),	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	
3	Rozpoznává manipulativní	naslouchání – kritické	OSV – Osobnostní rozvoj:	

	komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	(manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédií a jejich porovnávání	Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritická práce s masmedií – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace – receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve společnosti – kritická práce s masmedií	
4	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera a diskuse a naslouchání	
5	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	

		základě poznámek nebo bez poznámek, referát		
7	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata a její řízení, kladení otázek, argumentace	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera; komunikace – diskuse a naslouchání	
8	Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové mluvený projev - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení kritické čtení	
9	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – produktivní činnost – Tvorba mediálního sdělení písemný a mluvený projev – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	spisovně vyslovuje česká a běžně užívá cizí slova	zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk		

		slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči		
12	rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, tvoření slov; slohové rozvrstvení slovní zásoby, slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova		
13	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce – jazykové příručky, jazyková kodifikace, práce se slovníky pravopis - lexikální, morfologický		
14	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví - slovní druhy (opakování ohebných i neohebných slovních druhů) rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii třídy, přechodníky, mluvnické významy a tvary slov pravopis - morfologický		
15	využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba - stavba věty (věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent), pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný, vyjádřený příslovcem a citoslovcem) rozvíjející větné členy (přísllovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek		

		shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek; předmět; doplněk, výrazy, které nejsou větnými členy), souvětí (počet vět, rozbor složitějších souvětí), přímá řeč, nepřímá řeč, stavba textu, komplexní větný rozbor, nepravidelnosti ve větné skladbě, jiné formy rozboru vět (valenční syntax, věta a výpověď) pravopis – syntaktický		
17	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny; rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové)	MKV – Multikulturalita – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	způsoby interpretace literárních a jiných děl na základě probíraných tematických celků tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	tvořivé činnosti s literárním textem - záznam a reprodukce		

		hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	způsoby interpretace literárních a jiných děl (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů) naslouchání – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, diskuse	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	
23	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	čtení – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické, lyricko-epické, významní představitelé		
25	uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (od 19./20. stol. po současnost) základy literární teorie a historie - literatura umělecká, literatura	MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	

		umělecká a věcná (populárně-naučná), publicistické žánry, literatura faktu		
26	porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	využívání školní knihovny, knihovní a meziknihovní služba		

7.2.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK (Upraveno)

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s dotací 3 hodiny týdně

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka v celém životě
- seznamovat s reáliemi anglicky mluvících zemí prostřednictvím časopisů a videodokumentů
- vést ke čtení s porozuměním
- naučit orientovat se ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- nacvičit delší konverzační texty ve dvojicích a ve skupině
- učit se přednést jednoduchý i složitější projev na dané téma
- zdokonalovat písemný projev
- umět aplikovat pravidla gramatiky a syntaxu

Charakteristika výuky

V třetím období je výuce anglického jazyka přidělena dotace 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, k dispozici jsou audionahrávky k učebnicím, videonahrávky, slovníky a v neposlední řadě anglicky psané časopisy. Žák tak může zprostředkovaně slyšet rodilé mluvčí z řady nahrávek a seznamovat se s reáliemi anglicky mluvících zemí. V učebně jsou pro všechny k dispozici nástěnné mapy Spojeného Království Velké Británie a Spojených Států. Dalšími materiály doplňujícími výuku jsou přehledy číslovek, stupňování přídavných jmen, předložky a nepravidelná slovesa.

Výuka ve 3. období navazuje na výsledky dosažené v předchozích stupních. Jsou prohlubovány a zdokonalovány znalosti v oblasti poslechu a čtení s porozuměním, v oblasti ústního a písemného projevu a v komunikační oblasti (komunikace).

Cílem tohoto období je rozvíjet řečové dovednosti a pěstovat kulturu jazyka a řeči. Obohacovat slovní zásobu a učit se uplatňovat znalosti ze všech oblastí vzdělávání.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládají znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele

Kompetence komunikativní

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce

- učí se naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Anglický jazyk

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	<p>Poslech s porozuměním Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, sebepoznávání, EV, mezilidské vztahy, komunikace, naslouchání, soužití s minoritami</p>	<p>ON – mezilidské vztahy ČJ – písemný projev/překlad/čtení, mluvený projev. Kultura jazyka a řeči. Přírodopis - příroda Zeměpis – reálie anglicky mluvících zemí</p>
2	<p>Mluvení Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<p>Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kreativita, seberegulace, EV, poznávání lidí, naše obec, kooperace a kompetice, řešení problému.</p> <p>Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, komunikace, mezilidské vztahy</p>	<p>ON – mezilidské vztahy ČJ – frázování, zvuková stránka jazyka Zeměpis – anglicky mluvící země. USA-AUS-GB Přírodopis – příroda, počasí</p>
3	<p>Čtení s porozuměním Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, kooperace</p>	<p>ON – mezilidské vztahy</p>

		osvojené slovní zásoby.		
4	Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – tvorba slov, přejímání z jiných jazyků

Předmět: Anglický jazyk

7. ročník

Tematický okruh				
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	
1	Poslech s porozuměním Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova, sebezpoznávání, EGS Kreativita EV Mezilidské vztahy Naslouchání Multik. Výchova Soužití s minoritami	ON- mezilidské vztahy ČJ – písemný projev /překlad/ PŘ - zdravotní Z – USA, GB
2	Mluvení Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Seberegulace EV Komunikace a kompetice Řešení problému Občanská společnost a škola Naše obec	ON – mezilidské vztahy ČJ - slohové útvary, kultura jazyka a řeči. Čtení, mluvený projev Z – anglicky mluvící země

3	Čtení s porozuměním Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	ON – mezilidské vztahy ČJ – syntax, práce s textem
4	Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem.	Mediální výchova	ON- mezilidské vztahy ČJ – písemný projev

Předmět: Anglický jazyk

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	Poslech s porozuměním Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova Sebezpoznávání Kreativita Diskuze Multik. výchova Soužití s minoritami Etnický původ	ON – mezilidské vztahy ČJ – písemný projev, překlad, kultura řeči a jazyka Z – anglicky mluvící země PŘ – příroda, počasí
2	Mluvení Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý	Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova Seberegulace EV Poznávání lidí Řešení problému Naše obec Kooperace a kompetice	ON – mezilidské vztahy ČJ – mluv. a písemný projev - překlad Z – anglicky mluvící země, 6. tř.

	příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
3	Čtení s porozuměním Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova	ČJ - slovník
4	Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – neologismy z AJ ČJ – slohové útvary ČJ - slovník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	<p>Poslech s porozuměním Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sebezpůsobování Výchova k myšlení v evr. a glob. souv. EV Multik. výchova Soužití s minoritami Etnický původ Naše obec</p>	<p>ON Mezilid. vztahy ČJ – písemný projev (překlad) Slohové útvary, čtení, mluvený projev ČJ – kultura jazyka a řeči Zeměpis Přírodopis ČJ – frázování Zvuková stránka jazyka ČJ – tvorba slov, přejímání z cizích jazyků</p>
2	<p>Mluvení Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<p>Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, Mediační výchova Seberegulace Řešení problému Poznávání lidí</p>	<p>Jazyková výchova, slovní zásoba, tvoření slov ON – nakupování ČJ – mluvený a písemný projev Překlad ČJ – práce s cizojazyčným slovníkem Zeměpis 6.- 7. tř. ČJ – AJ</p>
3	<p>Čtení s porozuměním Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>ČJ – syntax ČJ – práce s textem ON Přírodopis Zeměpis</p>

4	Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – slovníky Informatika
---	--	---	------------------	------------------------------

7.1.3. Předmět: NĚMECKÝ JAZYK (Upraveno)

Charakteristika vyučovacího předmětu německý jazyk

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk**. **Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Bude vyučován od 8. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně.** Součástí vyučování německému jazyku je vyučovací hodina, příležitostné soutěže či projekty. Žáci navštěvující ve školním roce 2013/14 devátý ročník budou tomuto jazyku vyučováni v rámci volitelných předmětů.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Vyučovací hodiny jsou různého typu, od frontálního vyučování jako je výklad a shrnutí učiva, přes skupinovou práci až po samostatnou práci zahrnující procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a rozmanitými materiály, práci s počítačem, apod.

Výuka se zaměřuje na zvládnutí základních komunikativních dovedností na úrovni **A1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, poslech a čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce se využívají jednoduché autentické texty, audionahrávky mluveného projevu, rozmanité hry pro zvýšení aktivity, dramatizace apod. **Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládají znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.**

Výuka probíhá v jazykové učebně s možností použití CD přehrávače, dále lze výuku realizovat v učebně výpočetní techniky a v učebně vybavené interaktivní tabulí.

V předmětu německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti německého jazyka v celém životě
- postupně žáky seznamovat s reáliemi německy mluvících zemí
- vést ke čtení i poslechu s porozuměním
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- umět používat dvojjazyčný slovník
- využívat různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností
- umět aplikovat základní pravidla gramatiky a syntaxe
- ovládat základní jazykové jevy nejen pro dorozumívání v ústní podobě, ale i v písemné podobě
- naučit se orientovat ve slyšeném textu, který je pronesený rodilým mluvčím
- nacvičit konverzační texty ve dvojicích a ve skupině
- učit se přednést jednoduchý projev na dané téma
- zdokonalovat písemný projev
- naučit se odvozovat význam svých slov z kontextu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti
- snaží se rozvíjet jednotlivé dovednosti v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev,...) a využít je v dalším jazyce
- rozvíjí jazykovou paměť – cvičením ji zlepšuje
- snaží se pochopit systém gramatiky, zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (poslech, domyslet si význam) a pracovat s chybou, kterou chápe jako krok ke zlepšení

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí uplatňovat získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele
- vyjadřuje souhlas a nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řeší úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- aplikuje rozmanité postupy získané při jiných činnostech pro řešení problémů v německém jazyce
- uplatňuje intuici, fantazii, improvizaci a kreativitu při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák se snaží prakticky a efektivně využít všechny způsoby komunikace v cizím jazyce
- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky a sdělit je tak, aby partner rozuměl, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětního učení
- žák si osvojuje základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce

- učí se dovednosti argumentace, obhájí své stanovisko, umí stručně informovat o určité záležitosti
- žák se učí naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce
- procvičuje monologická cvičení – přednáška, popis, vyjádření názoru, atd.
- využívá intonaci, důraz a melodii hlasu
- žák je schopný reagovat na slyšené i psané – pokyny, povely, úkony

Kompetence sociální a personální

- žák se učí týmové spolupráci, práci ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- respektuje jiný názor při týmové práci
- prezentuje a obhájí vlastní myšlenky
- žák dokáže zhodnotit výkony druhých
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si žák vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech, hledá možné rezervy
- žák uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce

Kompetence občanské

- žák se učí plnit zadané úkoly, je zodpovědný za sebe sama, za skupinu i tým
- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině a toleruje odlišnosti
- seznamuje se s realitami německy mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic
- uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými
- žák poznává společné prvky v dějinách
- žák poznává problémy jiných zemí – rasismus, násilí,...

Kompetence pracovní

- žák účelně využívá vědomosti a dovednosti získané v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace
- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě
- cizí jazyk žák používá jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- žák pracuje se slovníkem, vyhledává informace a materiály potřebné pro práci v hodinách, atd.
- žák si formuje pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček,...
- žák je schopný pracovat ve dvojici, ve skupině či týmu, využívá rozmanité pomůcky
- žák volí různé formy práce podle zadaných úkolů
- žák si práci plánuje, dokáže organizovat dlouhodobější úkoly a připravit se na zkoušení

Předmět: Německý jazyk

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
1	Poslech s porozuměním Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky	Osobnostní a sociální výchova: seberegulace	ČJ – internacionalismy, jména příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků,

	<p>učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům, jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché výrazy ze známé slovní zásoby, ovládá fonetickou podobu abecedy, zvládá základní číslovky a jejich pojmenování, osvojuje si základní výslovnostní návyky, vytvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi, abeceda</p>	<p>(pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.</p> <p>abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích, rozloučení, přivítání, čísla do 100, dny v týdnu, německá děvčí, chlapecká a zvířecí jména, internacionalismy, představování, jazykolamy, barvy, formulář, společnost, cestování, socio-kulturní prostředí příslušných jazykových oblastí</p>	<p>a sebeorganizace – v rámci všech témat – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění</p> <p>Multikulturní výchova</p>	<p>jazykolamy - telefonování – správný styl mluveného slova - písemný projev, překlad, kultura řeči a jazyka OV – mezilidské vztahy VV – barvy AJ – porovnání rozdílů AJ a NJ: abeceda, pozdravy, dny, jména, barvy</p>
2	<p>Mluvení Žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů, sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. rozumí obsahu jednoduchých vět a známým výrazům v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech</p>	<p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>VMEGS – Evropa v globálních souvislostech</p> <p>Mediální výchova Kooperace</p> <p>Výchova demokratického občana – žák a škola, společnost</p> <p>Environmentální</p>	<p>ON – mezilidské vztahy</p> <p>ČJ – mluvený a písemný projev, překlad, práce s textem</p> <p>Z – německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie</p> <p>Informatika – základy psaní na počítači v němčině, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace</p> <p>Z – evropské země, EU</p> <p>Rodinná a občanská výchova – organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace</p>

	<p>vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</p>	<p>představení se, tykání, vykání, domov, rodina, bydlení, volný čas a zájmová činnost, formulář, jednoduchý dotazník, člověk a společnost, cestování, socio-kulturní prostředí příslušných jazykových oblastí, slovní zásoba a tvoření slov, základní otázky existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...), odpovědi na otázky, stručné sdělení, zápor nicht, souhlas, nesouhlas, časování slovesa sein a haben, seznámení se základy psaní na počítači v němčině; reálie: základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem a Českem</p>	<p>výchova – Lidské aktivity</p>	<p>a využití volného času, mezilidské vztahy</p> <p>PŘ- zvíře jako domácí mazlíček, popis zvířete a péče o něj</p>
3	<p>Čtení s porozuměním Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci promluvy</p>	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění).</p> <p>moje rodina, přivlastňovací zájmena, sloveso v přítomném čase v čísle jednotném, představení členů rodiny, krátké vyprávění o rodině, o sobě, popis fotografie, vyprávění obrázkového příběhu, vazba ich mag, vazba von, základní prostorová orientace, jednoduchá sdělení, představování, poděkování</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>ČJ – zájmena, vyprávění, popis, slovesa, otázky</p> <p>ON – mezilidské vztahy</p> <p>ČJ – popis, práce s textem</p>

4	<p>Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu, zvládá jednoduchou konverzaci</p>	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>slovní zásoba Téma: škola, školní potřeby, členy, neurčitý člen ein, eine, ein, určitý člen der, die, das, zápor kein, příkaz, rozkazovací způsob, otázka“Jak se to řekne německy?“, práce se slovníkem</p> <p>slovní zásoba, předložka um, popis osoby, gern – am liebsten, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, téma: kamarádi a mé nejbližší okolí</p> <p>gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov, časování dalších pravidelných sloves, 4. pád podstatných jmen</p>	<p>Mediální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – komunikace, rozvíjení schopnosti přesného a srozumitelného vyjadřování</p>	<p>ČJ – popis, oznamovací věta, práce s textem</p> <p>AJ – oznamovací věta, pořádek slov</p> <p>AJ – rozdíly mezi AJ a NJ z hlediska gramatických struktur</p> <p>ČJ – práce s textem, slovník</p> <p>AJ – členy, porovnání určitého a neurčitého členu v AJ s určitým a neurčitým členem v NJ</p>
5	<p>používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</p>	<p>slovní zásoba Téma: škola, školní potřeby, členy, neurčitý člen ein, eine, ein, určitý člen der, die, das, zápor kein, příkaz, rozkazovací způsob, otázka“Jak se to řekne německy?“, práce se slovníkem</p>	<p>Mediální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana – společnost, žák a škola</p>	<p>ČJ – slovník, práce s textem</p> <p>AJ – členy, porovnání určitého a neurčitého členu v AJ s určitým a neurčitým členem v NJ</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
6	<p>sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se základních údajů o své osobě, své rodině a každodenních situacích souvisejících s životem, vyplní základní údaje do formulářů</p>	<p>koníčky, telefonování, dopis, e-mail, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, popis věci, osob, zvířat, formulář, dotazník, sport, člověk a společnost, cestování,</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Environmentální výchova – lidské aktivity</p>	<p>Rodinná a občanská výchova – organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času, mezilidské vztahy</p> <p>Z – německy mluvící země</p> <p>Informatika – vyhledávání informací na internetu</p>

		socio-kulturní prostředí příslušných jazykových oblastí, realie: základní informace o Vídni –časování pravidelných sloves v přítomném čase, časování slovesa sein, předložka am		PŘ—zvíře jako domácí mazlíček, popis zvířete a péče o něj
7	obměňuje písemně i ústně jednoduché věty a krátké texty a dbá na gramatickou správnost	gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov, časování dalších pravidelných sloves, 4. pád podstatných jmen	Osobnostní a sociální výchova	AJ—rozdíly mezi AJ a NJ z hlediska gramatických struktur ČJ—práce s textem
8	stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	základní vztahy—existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde?—Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký?—Který?—Jak?...), kvantitativní (Kolik?...); učivo—domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a koníčky formulář, dotazník, pozvánka na oslavu, časové údaje, popis místa, člověk a společnost —množné číslo některých podstatných jmen, předložka in, im, um, nach	Mediální výchova Výchova demokratického občana—žák a škola, společnost	ON—mezilidské vztahy ČJ—popis, práce s textem
9	napiše jednoduchá sdělení a dokáže na ně vytvořit a sepsat odpověď se správným použitím základních gramatických struktur a vět	základní vztahy—existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde?—Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký?—Který?—Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)	Osobnostní a sociální výchova	ČJ—otázky
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
10	jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, prostřednictvím běžných výrazů poskytne požadované informace	učivo—jednoduchá sdělení—oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, poděkování a reakce na poděkování, souhlas/nesouhlas, setkání, cestování,	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Kooperace	ON—mezilidské vztahy Z—evropské země, EU

		vazba ich moehte základní vztahy— existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)		
--	--	--	--	--

Předmět: Německý jazyk

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
1	<p>Poslech s porozuměním Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům, jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p> <p>Žák aktivizuje komunikativní dovednosti získané v 1. roce výuky – tvoření otázek, rychlé reakce na ně, dále rozvíjí jazykovou paměť a úsudek při poslechových cvičeních, dokáže nacvičit a poté reprodukovat jednoduchý rozhovor. Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché výrazy ze známé slovní zásoby, ovládá fonetickou podobu abecedy.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>jazykolamy, abeceda, nácvik čtení, opakování - reálie německy mluvících zemí - jednoduchá věta, tvoření otázky a odpovědi - vazba „es gibt“</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy</p>	<p>ČJ – jazykolamy OV – mezilidské vztahy AJ – porovnání rozdílů AJ a NJ - abeceda Rodinná výchova, OV – domov, rodina</p>

2	<p>Mluvení Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p> <p>Žák sestaví jednoduchý popis svého pokoje či domu, vyprávěním rozvíjí jazykovou paměť; žák reprodukuje rozdíly mezi bydlením u nás a v německy mluvících zemích; rozumí obsahu jednoduchých vět a známým výrazům v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</p>	<p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí.</p> <p>Byt, bydlení, domov činnost během roku, popis pokojů a nábytku - slovesa popisující činnost, přivlastňovací zájmena; předložky se 3. a 4. pádem (otázka Wo?) - 4. pád podstatných jmen; časování sloves</p>	<p>Mediální výchova – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu, tvorba mediálního sdělení</p>	<p>ČJ – mluvený a písemný projev, překlad, práce s textem</p> <p>Z – cestování, světadíly, země EU</p> <p>RV – pomoc v domácnosti OV a RV – tradice a svátky, oblékání a móda</p> <p>ČJ – popis, práce s textem</p> <p>Z – popis počasí, ročních období Z a D – Berlín</p> <p>RV a OV – komunikace mezi lidmi, týdenní program RV, OV, PŘ (biologie) – lidské tělo, zdraví a nemoc</p>
3	<p>Čtení s porozuměním Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</p> <p>Žák poskytne požadované informace týkající se prostorové orientace, rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci</p>	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>Orientace v budově, směr cesty, pozvání; slovosled oznamovací věty, tvoření otázek, nepřímý pořádek slov ve větě, předložky se 3. a 4. pádem (Wohin?), předložka für, nepravidelná slovesa, základní prostorová orientace, Salzburg</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí</p> <p>Multikulturní výchova – specifika oblékání ve světě</p>	<p>ČJ – popis, slovesa</p> <p>OV – mezilidské vztahy</p> <p>Z – Salzburg</p> <p>OV a RV – organizace vlastního času, znalost vlastního školního prostředí</p>
4	<p>Psaní Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p>	<p>Můj den, nákupy, potraviny, denní program, části dne</p>	<p>Multikulturní výchova – tolerovat odlišné názory</p>	<p>RV a OV – týdenní program, mezilidské vztahy</p>

	<p>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p> <p>Žák jednoduchým způsobem převypráví s použitím časových údajů svůj denní program, dokáže využít základní gramatické struktury. Zvládá jednoduchou konverzaci.</p> <p>Žák dokáže využít orientační schopnost v plánu města, dokáže si vyhledat základní informace týkající se této problematiky, z hlediska písemné podoby dbá na gramatickou správnost.</p>	<p>číslovky větší než 1000, 3. pád podstatných jmen, časování nepravidelných sloves, slovní zásoba, způsobové sloveso müssen, stavba věty s pomocným slovesem</p> <p>Město a vesnice, doprava, státy Evropy, předložky se 3. pádem: von, bis, zu, aus, mit, nach; způsobové sloveso „wollen“</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – organizace vlastního času, zdravý životní styl, řešení různých situací</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EU</p>	<p>M – práce s číslovkami i čísly nad 1000</p> <p>Z – můj domov, město, vesnice</p> <p>OV - komunikace</p>
5	<p>Žák zvládá jednoduchou konverzaci týkající se týdenního programu, používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku, rozvíjí si jazykovou paměť.</p>	<p>slovní zásoba, můj-týdenní program, škola, Berlín, školní předměty, časové údaje, předmět man-, způsobová slovesa können a dürfen, řadové číslovky, rozkazovací způsob</p>	<p>Mediaální výchova – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Z a D – Berlín</p> <p>RV a OV – komunikace mezi lidmi, týdenní program</p>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
6	<p>Žák dokáže popsat části svého těla, sestaví jednoduchý popis týkající se základních údajů o své osobě a každodenních situacích souvisejících s životem.</p>	<p>lidské tělo a jeho části, nemoc-, telefonování, sloveso tun, množné číslo podstatných jmen, rozkazovací způsob, préteritum sloves „sein“ a „haben“</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – řešení různých situací</p>	<p>RV, OV, PŘ (biologie) – lidské tělo, zdraví a nemoc</p>
7	<p>Žák dokáže využít orientační schopnost v plánu města, dokáže si vyhledat základní informace týkající se této problematiky, z hlediska písemné podoby dbá na gramatickou správnost.</p>	<p>město a vesnice, doprava, státy Evropy, předložky se 3. pádem: von, bis, zu, aus, mit, nach; způsobové sloveso „wollen“</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EU</p>	<p>Z – můj domov, město, vesnice</p> <p>OV – komunikace</p>
8	<p>Žák rozvíjí jazykovou paměť, stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu.</p>	<p>rok a roční období, počasí, svátky, oblečení, přivlastňovací zájmena,</p>	<p>Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí</p>	<p>OV a RV – tradice a svátky, oblekání a móda</p> <p>ČJ – popis, práce s textem</p>

	promluvy i konverzace na vybraná témata.	množné číslo- podstatných jmen, nepravidelná slovesa	Multikulturní výchova —specifika oblékání ve světě	Z—popis počasí, ročních období
9	Žák reprodukuje prostřednictvím prezentace krátký text na zvolené téma, napíše jednoduché informace a popisy o vybraném tématu se správným použitím základních gramatických struktur a vět.	prázdniny, cestování, země, oblíbené činnosti, perfektní některých pravidelných i nepravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a příslovců, základní vztahy— existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech—EU Mediální výchova	Z—cestování, světadíly, země- EU RV—pomoc v domácnosti
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
10	Žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích, prostřednictvím běžných výrazů poskytne požadované informace, které se od něj budou očekávat.	jednoduchá sdělení; cestování, můj domov, organizace vlastního času, základní vztahy— existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech—EU Mediální výchova	RV a OV—týdenní program, mezilidské vztahy Z—cestování, evropské země, EU

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

7.1.4. Předmět: MATEMATIKA

Výchovně vzdělávací strategie výuky tohoto předmětu

Matematika musí vést žáky k rozvoji logického myšlení a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí, zejména kompetence k řešení problémů. Matematika ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší společnosti, která je při současném využívání techniky nezbytná.

Matematika je vyučována v 6. až 9. ročníku jako samostatný předmět, a to po 4 vyučovacích hodinách týdně. Charakter výuky matematiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci alespoň část poznatků získávali na základě individuální nebo skupinové práce. Žáci provádějí zvolené činnosti, které je vedou k pozorování určených jevů. O předkládaných jevech se žáky diskutujeme a vybízíme je k vyjadřování názorů a formulování závěrů vlastními slovy. Tímto způsobem umožňujeme žákům samostatné osvojování poznatků, čímž podporujeme postupný rozvoj klíčových kompetencí a podněcujeme zájem o výuku. Po upřesnění závěrů učitelem si žáci získané poznatky snáze osvojují a zapamatovávají. Učivu, které jim je předkládáno, rozumí, neboť na mnohé dokázali přijít sami. Žáci získávají sebedůvěru a nic nebrání dalšímu průběžnému rozvoji klíčových kompetencí.

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech.

Kompetence k učení

Při výuce matematiky dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a k rozvoji paměti. Opomenout ovšem nelze ani rozvoj komunikace, pracovních návyků, schopnosti řešit problémy a sociální interakce. Žáci se rovněž učí vyhledávat a třídit informace a nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi. Operují také se symboly, znaky, grafy, diagramy a schémata, což je připravuje na obdobné operace používané v běžném životě.

Ve vyučovacím předmětu Matematika na 2. stupni ZŠ je pro utváření a rozvoj kompetence k učení třeba:

- umožnit žákům pracovat individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjet logické myšlení a rozumně postupovat při řešení problémů (dosahujeme toho zejména řešením úsudkových úloh, a to průběžně od nejnižších ročníků)
- nechat žáky hovořit o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- používat pomůcky, modely, reálné materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby žáci dokázali postupným získáváním matematických znalostí tyto analyzovat, třídit, porovnávat své výsledky a závěry dále používat pro své učení
- postupně vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka i symboliky, prováděním rozborů a stručných zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- získávat číselné údaje měření reálnými měřidly, prováděním odhadů, zaokrouhlováním, studiem tabulek, grafů a diagramů
- při řešení úloh hledat podobnosti a odlišnosti a vést žáky k efektivnímu učení

- nechat žáky vysvětlovat objevené závislosti a pravidla, klást si navzájem otázky, odpovídat, přemýšlet o praktickém využití učiva
- prakticky poznat a ve vztahu s fyzikou porozumět hlavním jednotkám fyzikálních veličin, se kterými se v matematice setkávají
- upozorňovat žáky na postupy a učivo, které znají z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytvářet návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizovat a řídit proces vlastního učení)
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou)

Kompetence k řešení problémů

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla pokud možno co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky. Pro postupný rozvoj kompetence k řešení problémů je třeba:

- o každém předloženém problému s žáky hovořit, kde je to možné nechat žáky provést nákres, situaci vymodelovat – umožnit jim postupně si osvojovat vhodné metody zobrazování řešených situací
- problémy důkladně rozebrat – hledat podobnosti v reálném světě, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné a teprve poté navrhnout způsoby a možnosti řešení
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů, dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- učit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, učit je hledat pomoc v učebnicích nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- naučit žáky identifikovat chybu a hledat variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojit matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívat je
- uvědomovat si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru, dokázat si cokoli dostupnými prostředky vymodelovat
- nechat žáky samostatně vyhledávat, zkoumat a vyhodnocovat různé grafické prezentace problémů a závislostí
- umožnit žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřovat správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných nebo nových situací
- nastolovat problémové situace tak, aby bylo možné poznané metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci je třeba rozvíjet kombinatorické a logické myšlení, nechat žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- v klidu, pozorně a s porozuměním číst zadání řešených problémů
- vyjadřovat svoje názory (např. formou domněnek), navrhnout různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění

- modelovat, popisovat a matematizovat reálné situace při práci s pomůckami, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky a sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- postupně poznávat odborný matematický jazyk a provádět správné matematické zápisy
- osvojovat si dovednost převádět matematické znaky a symboly do slov hovorového jazyka a postupně se učit logickému a přesnému vyjadřování
- rozvíjet komplexní pohled na daný problém, vidět souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracování svých závěrů
- závěry prezentovat pomocí ICT a vhodného softwaru, používat informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především:

- měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům
- tím, jak žáci získávají zručnost při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a při práci s modely, kdy se rozvíjí jejich prostorová představivost a tvůrčí fantazie
- čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním zdokonalujícím žáky v preciznosti práce
- na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- umožněním žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek. Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost. Pro rozvoj a utváření kompetence sociální a personální žákům umožňujeme:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách převzít určitou roli, za kterou každý sám zodpovídá
- přispívat k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých, k poskytnutí rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně nachystáno, co jim učitel předkládá, co mají připraveno v učebních materiálech, co si sami ověří při práci s pomůckami
- spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh, kdy žáci vyjadřují situace z běžného života a následně využívají nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností

a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)

- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřovat své názory, obhajovat svůj způsob řešení
- postupně poznávat význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

Kompetence občanská

V matematice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- vedením žáka k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- postupným rozvojem systematickosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřením a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů
- když podporujeme tvořivé nápady žáků

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Matematika

6. ročník

Číslo a proměnná			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - početní operace s des. čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - výpočet aritmetického průměru	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění mezilidské vztahy -vytváření správných mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor.	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédií

		<p>pojmu, symbolů, značek</p> <p>kooperace a kompetice</p> <p>-podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém</p> <p>-vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, praktická etika</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>-při všech činnostech</p> <p>MV – receptivní činnosti</p>	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování des. čísel - použití kalkulátoru při výpočtech s des. čísly 	<ul style="list-style-type: none"> -kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.) 	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10 - rozklad čísla na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - praktické úlohy 		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> - zápis zlomku a desetinného čísla - znázornění na číselné ose - porovnávání des. čísel 		
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> - užití desetinných čísel při řešení jednoduchých slovních úloh 		F 6. – 9. fyzikální veličiny, převody jednotek

Závislosti, vztahy a práce s daty				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- čtení jednoduchých tabulek a grafů		Z 6. – 9. zastoupení světadílů
	Vyjádří funkční stav tabulkou, rovnicí, grafem	- pravouhlá soustava souřadnic		

Geometrie v rovině a prostoru				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- vzdálenost bodu od přímky - převody jednotek obsahu - úhel, osa úhlu - velikost úhlu - typy úhlů		
	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- trojúhelník, vlastnosti a druhy - trojúhelník rovnostranný a rovnoramenný - trojúhelníková nerovnost - výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku		D 6. – 9. využívání poznatků geometrie v praxi – stavby, vyměřování pozemků F 7. těžiště těles
	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- velikost úhlu - výpočty se stupni a minutami - úhly vrcholové a vedlejší		
	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	- čtverec, obdélník		
	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- čtverec, obdélník, trojúhelník		
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- osová souměrnost - středová souměrnost		
	Určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti	- rozeznávání základních prostorových útvarů		
	Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- kvádr - krychle		
	Načrtne a sestrojí síť	- kvádr		

	základních těles	- krychle		
	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- kvádr - krychle		Vv 6. – 9. zobrazování těles ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy
	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- výpočty velikostí úhlů, objemů a povrchů kvádru a krychle		

Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		
	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		

Předmět: Matematika

7. ročník

Tématický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	-pojem celé číslo, číslo navzájem opačné, příklady z praxe -znázornění na číselné ose, porovnávání -absolutní hodnota -sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel -krácení, rozšiřování, porovnávání zlomků -převod zlomků a desetinných čísel -převrácená čísla -sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků -smíšená čísla a počítání s nimi	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění mezilidské vztahy -vytváření správných mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor. pojmů, symbolů, značek kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédií

			činnosti	
	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-zaokrouhlování des. čísel, odhad výsledků, použití kalkulátoru v učivu poměr (měřítko, úměra, trojčlenka), procenta	-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	-poměr, převrácený poměr, úpravy poměru, dělení v daném poměru, zvětšení a zmenšení v daném poměru, postupný poměr -zlomky (krácení, rozšiřování, převrácená čísla) -procento, promile, základ, (procentová část, počet procent)		
	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Pracuje s měřítky map a plánů	-měřítko, úměra, trojčlenka		Z 6. – 9. měřítko mapy, výpočet vzdálenosti CH 8. chemické výpočty F 7. dráha a čas
	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	-jednoduché úrokování (úroková míra a úrok)		OV 6. stát a hospodářství (hospodaření s penězi)
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-užití celých a racionálních čísel při řešení slovních úloh		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-čtení tabulek a grafů		
	Porovnává soubory dat	-přímá a nepřímá úměrnost vyjádřená tabulkou		
	Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	-závislosti a data z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy		
	Vyjádří funkční stav tabulkou, rovnicí, grafem	-tabulka, rovnice, graf přímé a nepřímé úměrnosti		Z 6. – 9. CH 6. – 9. tabulky
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	-slovní úlohy v učivu přímé a nepřímé úměrnosti		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních	- čtyřúhelníky - rovnoběžníky - trojúhelníky		

	rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku			
	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	-čtyřúhelníky (rovnoběžník, lichoběžník -shodnost geometrických útvarů -shodnost trojúhelníků (věta sss, sus, usu)		D 6. 9.využívání poznatků geometrie v praxi – stavby, vyměřování pozemků
	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		
	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	-obsah a obvod rovnoběžníku -obsah trojúhelníku -obvod a obsah lichoběžníku		
	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	-konstrukce trojúhelníku podle věty sus, usu -konstrukce rovnoběžníku -konstrukce lichoběžníku		Vv 6. – 9. rovinné obrazce
	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	-odvození vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku		
	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	-středová souměrnost, středově souměrné útvary		
	Určuje a charakterizuje základní tělesa,analyzuje jejich vlastnosti	-hranol		ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy
	Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	-hranol		
	Načrtne a sestrojí síť základních těles	-hranol		
	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-hranol		Vv 6. – 9. zobrazování těles
	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	-hranol ve slovních úlohách		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		

	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		
--	--	---------------------	--	--

Předmět: Matematika

8. ročník

Tématický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	-druhá mocnina a odmocnina -třetí mocnina a odmocnina -zápis čísla v desítkové soustavě -počítání s mocninami	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění mezilidské vztahy -vytváření správných mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor. pojmů, symbolů, značek kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování CJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédií

			<p>morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, prakt. etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní činnosti</p>	
	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-použití kalkulátoru při počítání s mocninami, ve slovních úlohách řešených rovnicemi, při geometrických výpočtech, v základech statistiky	-kritické čtení a vnímání med. sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	v rámci všech témat		
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočl. na součin vzorců a vytýkáním	-číselný výraz a jeho hodnota -výrazy s proměnnou -zápis textu pomocí výrazu -mnohočleny -úpravy mnohočlenů (sčítání, odčítání, násobení, vytýkání, užití vzorců)		CH 8. chemické výpočty F 6. – 9. úpravy výrazů (fyzikální výpočty)
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	-rovnost -lineární rovnice (ekv. úpravy, řešení rovnic, zkouška) -výpočet neznámé ze vzorce -slovní úlohy		F 7. , 9. rychlost, úlohy o pohybu F 6. – 9. úpravy fyzikálních vzorců
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	v rámci všech témat		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-základy statistiky (základní pojmy, modus, medián, aritmetický průměr, četnost znaku, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky)		
	Porovnává soubory dat	-základy statistiky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické	-Pythagorova věta v rovině a v prostoru		

	vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	-kružnice, kruh -vzájemná poloha kružnice a přímky -vzájemná poloha dvou kružnic -tečna a tětiva kružnice		
	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- kruh, kružnice, trojúhelníky, čtyřúhelníky		
	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	-délka kružnice -obsah kruhu		
	Využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh	-množiny bodů dané vlastnosti -Thaletova věta, Thaletova kružnice – konstrukce -konstrukce kružnic daných vlastností		
	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	-konstrukční úlohy – zápis konstrukce -konstrukce trojúhelníků -konstrukce čtyřúhelníků		Vv 6. – 9. rovinné obrazce
	Určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti	-válec		ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy
	Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	-objem a povrch válce		
	Načrtne a sestrojí síť základních těles	-sít' válce		
	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-válec		
	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	-slovní úlohy na užití Pythagorovy věty v rovině a v prostoru -objem a povrch válce v praxi -jednoduché technické výpočty		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		
	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		

Matematika

9. ročník

Číslo a proměnná				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- opakování, procvičování a rozšiřování dovedností v rámci všech kapitol	Ve všech tématech Osobnostní a sociální výchova: přispívat k rozvíjení dovednosti spolupráce a komunikace	ČJ – v rámci všech témat - porozumění textu, formulace hypotéz, mluvený i psaný projev
	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- slovní úlohy - základy finanční matematiky - užití goniometrických funkcí - povrchy a objemy těles (jehlan, kužel, koule)		PČ 8., 9. – finance, provoz domácnosti OV – princip tržního hospodářství
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- lomené výrazy - slovní úlohy - podobnost		
	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Pracuje s měřítky map a plánů	- podobnost – poměr podobnosti, podobné rovinné útvary, užití podobnosti, plány a mapy		Zeměpis 6. – 9. výpočty vzdáleností a ploch na mapách
	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy s údaji vyjádřenými procenty		
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- mnohočleny Rozšiřující učivo - lomené výrazy – smysl a hodnota lomeného výrazu, úpravy lom. výrazů (krácení, rozšiřování), výpočty s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování), složené lomené výrazy		F 6. – 9., CH – 8., 9. - výpočty
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - výpočet neznámé ze vzorce - soustavy rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy řešené rovnicemi a soust. rovnic		
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy (pohyb, společná práce, směsi) - základy finanční matematiky		F 7. – okamžitá a průměrná rychlost CH 8. - směsi

Závislosti, vztahy a práce s daty				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- funkce		
	Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- lineární funkce – přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce		
	Vyjádří funkční stav tabulkou, rovnicí, grafem	- funkce – způsoby vyjádření - grafy funkcí		
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- funkce – příklady z praxe		

Geometrie v rovině a prostoru				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých prakt. problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- podobnost - tělesa – jehlan, kužel, koule Rozšiřující učivo - goniometrické funkce		ČJ 6. – 9. sloh – popis rovinných útvarů a jejich polohy
	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků a čtyřúhelníků		
	Určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti	- jehlan - kužel - koule		
	Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- výpočty povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule		
	Načrtne a sestrojí síť základních těles	- jehlan, kužel, koule		
	Načrtne a sestrojí obraz těles v rovině	- jehlan, kužel, koule		VV 9. - zobrazování těles
	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím matematického aparátu	- užití podobnosti - výpočty objemů a povrchů Rozšiřující učivo - užití goniometrických funkcí		Z 6. – 9. - mapy

Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo	- slovní úlohy - základy finanční matematiky		

	zkoumaných situací			
	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- v rámci všech témat geometrie		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast je v 6. – 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu: INFORMATIKA, který je vyučován po 1 hodině týdně v každém ročníku.

7.1.5. Předmět: INFORMATIKA

Výchovně vzdělávací cíle vyučovacího předmětu Informatika v 6. – 9. roč.:

Žák:

- chápe společenský tok informací – vznik–přenos–transformace–zpracování – distribuce informací
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně i v případě jejich závad
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- ovládá práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Charakteristika výuky Informatiky na 2. stupni základní školy:

Vyučovací předmět Informatika bude vyučován od 6. do 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Časová dotace byla posílena z disponibilní časové dotace, neboť jsme si vědomi důležitosti získání ICT gramotnosti našimi žáky. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, perifériemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Pro postupné rozvíjení této kompetence je při výuce informatiky třeba:

- vést žáka k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- vytvořit od raného věku žáků pozitivní vztah k informačním technologiím, jakožto prostředků k získávání, třídění, zpracování a prezentace informací, které žáka každodenně zasahují
- při zpracovávání získaných informací třídit a rozlišovat podstatné od nepodstatného, navrhovat různé způsoby řešení, vyvozovat konečné závěry, o vzniklých problémech hovořit
- používat počítače a periferie od samého prvopočátku smysluplně, osvojovat si standardní postupy při zpracovávání informací, zahrnout dosud přetrvávající způsob práce pokus – omyl
- při vyhodnocování informace porovnávat a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- postupně vést žáky k přesnému vyjadřování, ovládnutí a užívání jazyka informatiky
- vést žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- upozorňovat žáky na využití informací v různých oblastech lidské činnosti, vytvářet návaznosti v probíraném učivu
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí dovedl předávat druhým a sám věděl, které činnosti a postupy si potřebuje doplnit
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- pochopit funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Kompetence k řešení problémů

Pro postupné rozvíjení této klíčové kompetence u žáků je potřebné ve výuce informatiky dbát na to, aby výuka byla srozumitelná a přiměřená věku, praktická, založená na porozumění učivu a dokonalém zvládnutí standardních postupů a činností. Proto je třeba:

- o každém řešeném problému s žáky hovořit, problémy důkladně rozebrat, navrhnout a vyzkoušet různé možnosti řešení
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- naučit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, je třeba rozvíjet algoritmické myšlení, logické myšlení, nechat žáky obhajovat své řešení a prezentace výsledků své práce
- nastolovat problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní

Informatika je v samé podstatě na komunikaci založená. Nejedná se pouze o komunikaci mezi žákem a strojem ale hlavně o komunikaci mezi lidmi navzájem. Žákům proto umožňujeme:

- vyjadřovat svoje názory třeba zpočátku na základě intuice a tyto posléze zpřesňovat
- při práci s hardwarem a softwarovým vybavením popisovat prováděné činnosti, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- porovnávat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentovat, obhajovat výsledky své práce, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- poznávat správný jazyk informatiky, užívat správné termíny
- při zpracovávání výsledků své práce dbáme u žáků na to, aby používali ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

Pro správné ovládnutí informačních technologií je třeba, aby žáci pro získání kompetencí k učení a řešení problémů pracovali s výpočetní technikou povětšinou individuálně. V tomto případě jsou zcela neupotřebitelné metody skupinové práce ale i práce ve dvojicích. Tento způsob práce používáme většinou na začátku řešení problémů. Individuální práci upřednostňujeme proto, že jinak jeden žák pracuje a ostatní koukají. Proto je třeba:

- pokud už musíme přistoupit k práci ve dvojicích nebo i větších skupinách jednoznačně přiřadit role ve skupině a vytvořit přesná pravidla pro práci, samozřejmě ve spolupráci všech zúčastněných
- žákům dát možnost diskutovat při řešení úkolů
- vést žáky k ohleduplnosti u uznání práce druhých, k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti
- pěstovat v žákovi pozitivní představu o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanské

V informatice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- respektováním práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- zaujetím odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- vedením žáka k sebekontrolě, soustavnosti, systematickosti a přesnosti
- podporou tvořivé činnosti žáků

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání dosáhne žák této kompetence tím, že během výuky informatiky:

- pro řešení problémů, které jsou před něho staveny, prezentaci výsledků své práce, získávání informací používá bezpečně a účinně výpočetní techniku doplněnou přídatnými perifériemi
- při použití vhodného softwaru dodržuje vymezená pravidla pro jeho používání (softwarové právo)
- používáním různých verzí programů, prací na různých počítačích se postupně bez problémů adaptuje na změněné nebo nové pracovní podmínky
- dodržuje stanovená přesná pravidla pro práci s výpočetní technikou, návody pro práci s přídatnými zařízeními a instalační postupy pro instalaci softwaru dodanou výrobcem
- dodržuje hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní a prezentační technikou

- odpovědně přistupuje z hlediska ochrany životního prostředí k likvidaci obalů, papíru, tonerových kazet ...
- je mu jasný pojem a postup nakládání s nebezpečnými odpady a jejich bezpečná likvidace – poškozené monitory
- na základě získané ICT gramotnosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, učiní podložené rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Informatika

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Vyhledávání informací a komunikace				
	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- zdroje informací - práce s internetem		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
	ovládá práci s textovými a graf. editory, tab. editory a využívá vhodných aplikací	- základy využití textového editoru - práce s bitmapovým editorem		
	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- vytváření povědomí o autorských právech		
	používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- zdroje informací - ověřování věrohodnosti		
	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- zpracování jednoduchého textu a obrázku		

Předmět: Informatika**7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Vyhledávání informací a komunikace				
	ověřuje věrohodnost informací a inf. zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- práce s internetem práce s ploškami „Oblíbené“ a „Historie“		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
	ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- rozšíření znalostí textového editoru – vkládání objektů, jednoduché formátování textu - rozšíření znalostí bitmapového editoru		
	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- autorská práva - počítačové viry a ochrana proti nim		
	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v text., graf. a multimediální formě	- zpracování textu a obrázků		

Předmět: Informatika**8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Vyhledávání informací a komunikace				
	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- zdroje informací - práce s internetem		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
	ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- praktické používání textového editoru - rozšíření znalostí – typografická pravidla		
	uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- využívání textového editoru		
	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- využívání internetu		
	používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- zdroje informací, ověřování jejich věrohodnosti		
	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multim. formě	- příprava vlastních materiálů v textovém editoru		

Předmět: Informatika**9. ročník**

Tematický okruh		Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Vyhledávání informací a komunikace				
	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- zdroje informací - práce s internetem		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
	ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- tabulkové editory,		
	uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- práce s tabulkovým textovým editorem		
	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- rozšiřování znalostí o práci s internetem		
	používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- získávání informací, ověřování jejich věrohodnosti		
	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- příprava vlastních materiálů		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizovaná prostřednictvím předmětů Dějepis a Výchova k občanství

7.1.6. Předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Cíle vzdělávací oblasti

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících

- základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa
- učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- neustále si dalším vzděláváním v oboru *Dějepis* rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z analýzy historických faktů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty

- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

Vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě
- rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti
- vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, na mimoškolních akcích
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření

Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu
- seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Dějepis

6. ročník

Tematický okruh			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Lidé, jejich přítomnost a minulost - význam dějin pro jedince i současnou společnost	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) OSV – morální rozvoj (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících)	PŘ 9. vývoj člověka Všemi tématy prolíná: ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění ČJ 6. – 9. písemný projev ČJ 6. – 9. zvuková stránka jazyka ČJ 6. – 9. jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov ČJ 6. – 9. používání správné terminologie ČJ 6. – 9. tvořivé činnosti s literárním textem ČJ 6. – 9. informační zdroje ČJ 7. – 9. literatura od středověku po nejnovější dějiny Z 6. – 9. orientace na mapě

			OSV – morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) VMEGS – objevujeme Evropu a svět (historický vývoj evropských zemí) VMEGS – jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení) MV – lidské vztahy (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost) MV – etnický původ (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost) EV – lidské aktivity a problémy ŽP (uměl. slohy)	
2	uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	historické prameny hlavní úkoly archivů, muzeí a knihoven, poslání archeologie		
3	orientuje se na časové ose a v dějepisné mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	čas v dějinách, dějepisná mapa	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (encyklopedie, mapa, atlas)	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
4	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk – nejstarší období lidské společnosti Doba kamenná, způsob života lidí v době kamenné projevy duchovního života lidí Doba bronzová, Evropa v pravěku Evropa v době železné Keltové – civilizační vrchol pravěku		ČJ 6. starověká literatura
5	objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	počátky zemědělství a řemesel	EV – lidské aktivity a problémy ŽP (zemědělství a ŽP – vznik zemědělství, využití přírody pro své potřeby, půda-zdroj obživy)	Z 6. pedosféra
6	uvede příklady archeologických kultur na našem území	nejvýznamnější archeolog. naleziště v ČR		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
7	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk oblasti starověkého východu, charakteristické rysy		

		oblasti, Starověký Egypt, Indie a Čína, Střední Evropa v období nejstarších států		
8	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací		
9	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Starověké Řecko kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období řeckých států, doba homérická, městské státy, řecká kolonizace, Atény za Solónu, Peloponéská válka, řecká vzdělanost, věda a umění, Makedonie Starověký Řím vývoj Říma do ovládnutí Itálie, římské císařství počátky křesťanství, Židé a judaismus, římská kultura, krize a rozpad říše západořímské		VV 6. – 9. umění starověkého Řecka a Říma
10	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	podstata demokracie v antickém Řecku a Římě, společenské rozvrstvení		Z 6. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení

Předmět: Dějepis

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKA DOBA				
1	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy, pád římského impéria, barbarské kmeny, stěhování národů, příchod Slovanů	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a	Všemi tématy prolíná: ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění ČJ 6. – 9. písemný projev ČJ 6. – 9. zvuková stránka jazyka ČJ 6. – 9. jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov ČJ 6. – 9. používání správné terminologie

			<p>srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek)</p> <p>OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti)</p> <p>OSV – morální rozvoj (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnicích)</p> <p>OSV – morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším)</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět (historický vývoj evropských zemí)</p> <p>VMEGS – jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)</p> <p>MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>MV – lidské vztahy (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost)</p> <p>MV – etnický původ (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost)</p>	<p>ČJ 6. – 9. tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>ČJ 6. – 9. informační zdroje</p> <p>ČJ 7. – 9. literatura od středověku po nejnovější dějiny</p> <p>Z 6. – 9. orientace na mapě</p> <p>Z 6. – 9. historie kontinentů</p>
2	porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj; islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Byzantská říše, Svatá říše římská, Franská říše, Kyjevská Rus, Státy jižních Slovanů, Arabská říše		

3	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát (vývoj státu za Přemyslovských knížat, Přemyslovských králů, Lucemburkové, Jagellonci, nástup Habsburků), jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		VV 6. – 9. umělecké slohy
4	vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy		ČJ 8 Bible OV 8. – 9. náboženství
5	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti (život na vesnici a ve městě) byzantská kultura, arabská kultura, románské a gotické umění a vzdělanost		VV 6. – 9. umělecké slohy HV 7. gotika v hudbě
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY				
6	vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	renesance, humanismus, jejich šíření Evropou		VV 6. – 9. umělecké slohy HV 7. renesance v hudbě
7	vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitství a jeho šíření Evropou (Husovi předchůdci, Jan Hus, husitské hnutí, husitské války)		
8	popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa (objevitelé a důvody jejich cest)		

Předmět: Dějepis

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
POČÁTKY NOVÉ DOBY				
1	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Vznik habsburské monarchie Rudolfínská éra	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet	CH 8. úvod do alchymie Z 6. – 9. orientace na mapě Všemi tématy prolíná: ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění ČJ 6. – 9. písemný projev ČJ 6. – 9. zvuková

			<p>schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek)</p> <p>OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti)</p> <p>OSV – morální rozvoj (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnicích)</p> <p>OSV – morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším)</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět (historický vývoj evropských zemí)</p> <p>VMEGS – jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)</p> <p>MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>MV – lidské vztahy (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost)</p> <p>MV – etnický původ (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost)</p>	<p>stránka jazyka</p> <p>ČJ 6. – 9. jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>ČJ 6. – 9. používání správné terminologie</p> <p>ČJ 6. – 9. tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>ČJ 6. – 9. informační zdroje</p> <p>ČJ 7. – 9. literatura od středověku po nejnovější dějiny</p>
2	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka České země za třicetileté války (poprava 27 českých vůdců stavovského povstání, obnovené zřízení zemské)		
3	Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Západní Evropa na počátku novověku (Španělsko, Anglie, Francie) Východní Evropa na počátku novověku Anglická revoluce	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování (rozdíly politických systémů na historických příkladech)	Z 6. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení

4	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Barokní kultura a osvícenství		VV 6. – 9. umělecké slohy HV 8. baroko v hudbě
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
5	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Východní Evropa po 30. leté válce Západní Evropa po 30. leté válce Budování absolutistického státu v českých zemích Průmyslová revoluce	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování (rozdíly politických systémů na historických příkladech)	F 9. jednoduché stroje
6	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce Napoleonské války Vznik USA		
7	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa		ČJ 8. národní obrození
8	Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů		
9	Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva)		Z 6. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení
10	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus		Z 6. – 9. Afrika, Amerika

Předmět: Dějepis

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MODERNÍ DOBA				
1	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Druhá světová válka	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) OSV – morální rozvoj (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících) OSV – morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) EGS – objevujeme Evropu a svět (hist. vývoj evropských zemí) EGS – jsme Evropané (klíčové mezníky evropské hist.) MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení) MV – lidské vztahy (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění ČJ 6. – 9. písemný projev ČJ 6. – 9. zvuková stránka jazyka ČJ 6. – 9. jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov ČJ 6. – 9. používání správné terminologie ČJ 6. – 9. tvořivé činnosti s literárním textem ČJ 6. – 9. informační zdroje ČJ 7. – 9. literatura od středověku po nejnovější dějiny Z 6. – 9. orientace na mapě

			MV – etnický původ (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost)	
2	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		
3	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a polit. souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Mezinárodně politická a hosp. situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování (rozdíly politických systémů)	
4	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Druhá světová válka, holocaust	OSV – sociální rozvoj (Mezil.vztahy – hist. kořeny některých problémů – holocaust, antisemitismus) VDO – občan, občanská společnost a stát (rasismus, antisemitismus)	OV 8. – 9. rasismus
5	Zhodnotí postavení ČSR v evrop. souvislostech a jeho vnitřní soc., polit., hosp. a kult. prostředí	Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT				
6	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)		Z 9. společenské a hospodářské prostředí
7	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a polit. důvody euroatlantické hosp. a voj. spolupráce	Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR		
8	Posoudí postavení rozvojových zemí	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		
9	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	MV – princip soc. smíru a solidarity (problémy současnosti)	Z 9. společenské a hospodářské prostředí

7.1.7. Předmět : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výchova k občanství je vyučována v 6. až 9. třídě s dotací jedna vyučovací hodina týdně.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvoj finanční gramotnosti, získávání orientace ve světě financí

Strategie výuky:

Cíle výuky jsou naplňovány v oblastech:

- Člověk a společnost
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti. Získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry. Jsou vedeni k ověřování důsledků, učí se volit různé postupy a výsledky své práce ověřovat.

Kompetence k řešení problémů

Žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a hledají vhodná řešení. Snaží se o kritické myšlení a jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně, naslouchají promluvám druhých, vhodně komunikují na odpovídající úrovni. Využívají vlastních zkušeností.

Kompetence sociální a personální

Žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy, vhodným způsobem hodnotí svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské

Žáci se orientují v legislativě i v obecných morálních zákonech a dodržují je. Respektují názory ostatních, formují své volní a charakterové rysy. Rozhodují se zodpovědně podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce i práce ve skupině.

Předmět: Výchova k občanství

6. ročník

Tematický okruh		Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI					
1	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, , státní svátky, významné dny, co nás proslavilo, zajímavá a památná místa, domov	<p>OSV – Osobnostní rozvoj; seberegulace a sebeorganizace – v rámci všech témat v průběhu všech ročníků – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy – Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole</p> <p>OSV – sociální rozvoj – komunikace –rozvíjení schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek po celou dobu výuky</p> <p>OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj kultivovaného a výstižného projevu v průběhu všech témat ve všech ročnících</p> <p>OSV – morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti a hodnoty, postoje, praktická etika v průběhu všech témat ve všech ročnících</p> <p>MDV – Receptivní činnost – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – hodnocení mediálních informací – součástí výuky vedle hlavních</p>	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek	

			témat OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tématického celku Sociální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – v rámci tématického celku VDO Občan, občanská společnost a stát naše vlast	
2	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO Občan, občanská společnost a stát naše vlast	
	zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	lidská setkání lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, mezinárodní společenství vztahy mezi lidmi lidská důstojnost a nedotknutelnost zásady lidského soužití vztahy ve společnosti, obrana státu, situace ohrožení	OSV Sociální rozvoj mezilidské vztahy MKV Princip solidárního smíru a solidarity	Z 6. tř. – zemětřesení, tsunami
	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	lidská práva základní lidská práva, práva spotřebitele, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, povinnosti občana při obraně státu	VDO občan, občanská společnost a stát OSV sociální rozvoj mezilidské vztahy	
3	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování aktivně proti němu vystupuje	naše škola život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy naše obec, region, kraj ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku kulturní život - kulturní hodnoty, kulturní dědictví	VDO – Občanská společnost a škola - naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka AJ 6. - 9. společenské chování
4	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život účast na kulturních akcích pořádaných školou, rozmanitost kulturních projevů, kultura		

		a její vliv na lidský život, kulturní instituce		
5	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia		
6	zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	lidská setkání lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi vztahy mezi lidmi zásady lidského soužití	MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	VZ 6. vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
7	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, kulturní chování	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, civilizační choroby, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
8	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, odlišné kultury a kulturní vzorce	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
9	rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 6., 7. lidská práva, životní styl VZ 6. mezilidské vztahy, komunikace
10	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití – dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí ve kterých skupinách žijeme	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc – Kooperace a kompetice - příklady spolupráce lidí	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
11	objasní, jak může realističtější poznání a	Osobní rozvoj – význam motivace, aktivity, vůle a	OSV - Osobnostní rozvoj - sebepoznání a	AJ 6. – 9. mezilidské vztahy VZ 6. vztahy ve dvojici

	hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	osobní kázně při seberozvoji, naše životní role, skupiny lidí	sebepečetí a Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tématického celku	
12	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe osobní rozvoj - adaptace na životní změny, sebezměna, člověk a dospívání podobnost a odlišnost lidí projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál, člověk a společnost, ve kterých skupinách žijeme, životní role, mezilidská komunikace	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	VZ 6. dětství, puberta, dospívání
13	rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	osobní rozvoj - vůle a osobní kázně při seberozvoji vnitřní svět člověka - posuzování skutečnosti, sebe i druhých pravidla a normy chování	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
14	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení podobnost a odlišnost lidí – osobní potenciál		
STAT A HOSPODÁŘSTVÍ				
15	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana;		
16	objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve	majetek, vlastnictví - duševní vlastnictví, člověk a kulturní dědictví		

	svém jednání			
17	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, opíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	peníze - rozpočet domácnosti, úspory, příjmy a výdaje domácnosti, druhy rozpočtu, hospodaření s majetkem, význam rozpočtu pro drobné hospodaření, životní úroveň		PČ 7 trh práce M 7. procenta, jednoduché úrokování VV návrhy bankovek
18	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	majetek, vlastnictví – funkce a podoba peněz, formy placení , hospodaření s penězi		
STÁT A PRÁVO				
22	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	právní základy státu - znaky státu, státní občanství ČR	VDO – Formy participace občanů v polit. životě	
26	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	lidská práva základní lidská práva, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy právní ustanovení regulující chování lidí – uplatňování svých práv a respektování práv druhých, VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva MKV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
28	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo v každodenním životě		

29	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	protiprávní jednání porušování předpisů v silničním provozu	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – uplatňování svých práv a respektování práv druhých,	Z 6. 7. lidská práva, rasismus
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
34	uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	globalizace - projevy, klady a zápory, evropská integrace - Evropská unie a ČR Náš nejširší domov – planeta Země	EGS - Objevujeme Evropu a svět evropská integrace – Jsme Evropané mezinárodní vztahy	
35	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globalizace - projevy, klady a zápory, významné globální problémy globální společenské problémy, ohrožená příroda, ohrožená kultura, společenské problémy a technika, člověk a konzumní společnost		
35	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	globalizace - významné globální problémy		

Předmět: Výchova k občanství

7. ročník

Tematický okruh		Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI					
1	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast - státní svátky, významné dny, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo	OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tematického celku Sociální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – v rámci tematického celku VDO Občan, občanská spol. a stát naše vlast	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR	
2	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Podporování vlastenectví	VDO Občan, občanská spol. a stát naše vlast		
3	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování aktivně proti němu vystupuje	naše škola život ve škole, společná pravidla a normy naše obec, region, kraj ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku kulturní život - kulturní hodnoty	VDO – Občanská společnost a škola - naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka AJ 6. - 9. společenské chování	
6	zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	lidská setkání lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, mezinárodní společenství vztahy mezi lidmi lidská důstojnost a nedotknutelnost zásady lidského soužití vztahy ve společnosti, obrana státu, situace ohrožení	MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	VZ 7. – vztahy ve dvojici	
7	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, člověk a dospívání, vztahy ve společnosti, lidská důstojnost	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi		
8	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, všelidské morální hodnoty, lidská důstojnost a nedotknutelnost, vztahy morálky a práva, rovnost a nerovnost lidí	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 6., 7. lidská práva, životní styl Z 8. menšiny VZ 7. – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
9	rozpozná netolerantní,	vztahy mezi lidmi -	OSV Sociální rozvoj –	Z 6., 7. lidská práva,	

	rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	mezilidská komunikace o lidské toleranci a nesnášenlivosti, rovnost a nerovnost lidí, lidská důstojnost	Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	životní styl
10	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití – dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc – Kooperace a kompetice - příklady spolupráce lidí	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
11	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Lidská důstojnost, vztah morálky a práva, utváření charakteru, volný čas, umění komunikace		AJ 6. – 9. mezilidské vztahy
12	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	svědomí a mravní rozhodování, rozvoj schopností, vytváření charakteru, využívání volného času	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
13	rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	podobnosti a odlišnosti lidí – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, umění komunikace, morálky a její kořeny, všelidské morální hodnoty	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
14	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj vůle a osobní kázně při seberozvoji, lidská důstojnost, člověk a dospívání, změny v myšlení, rozvoj schopností, vytváření charakteru, zdravá životospráva		
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
STÁT A PRÁVO				
1	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a	nástroje hotovostního a bezhotovostního placení, debetní, kreditní karta		

	bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení			
15	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	lidská práva základní lidská práva, práva spotřebitele, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, povinnosti občana při obraně státu	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva – uplatňování svých práv a respektování práv druhých VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod MKV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
16	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo v každodenním životě význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	VDO – Formy participace občanů v polit. životě	
17	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě lidská práva Úmluva o právech dítěte, Listina základních práv a svobod, trestní právo specifická lidská práva, lidská práva v dokumentech	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod MKV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	Z 6. 7. lidská práva, rasismus VZ 7. – auto-destruktivní závislosti a šikana
18	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	ochrana lidských práv, práva v lidských společnostech	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod	
19	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	ochrana lidských práv	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
20	Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí	mezinárodní spolupráce - lidské práva a mezinárodní společenství, obrana státu, zahraniční mise	EGS - Objevujeme Evropu a svět mezinárodní vztahy,	

význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích			
---	--	--	--

Předmět: Výchova k občanství

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
1	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast - státní svátky, významné dny, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo	OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tematického celku Sociální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – v rámci tematického celku naše vlast	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR
2	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Podporování vlastenectví	VDO Občan, občanská společnost a stát naše vlast	Z 8. ČR
3	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování aktivně proti němu vystupuje	naše škola život ve škole, společná pravidla a normy naše obec, region, kraj ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku kulturní život - kulturní hodnoty	VDO – Občanská společnost a škola - naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka PŘ 9. vliv člověka na prostředí, základy ekologie AJ 6. - 9. společenské chování
4	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život účast na kulturních akcích pořádaných školou, rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice		
5	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život prostředky masové komunikace		
6	zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	lidská setkání lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi vztahy mezi lidmi zásady lidského soužití	MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	VZ 6. – 8. vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
7	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc	
8	objasní potřebu	lidská setkání - přirozené	OSV Sociální rozvoj	Z 7. lidská práva, životní styl

	tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost vztahy mezi lidmi	– Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 8. menšiny VZ 6. – mezilidské vztahy, komunikace
9	rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 7. lidská práva, životní styl Z 8. menšiny VZ 6. a 7. mezilidské vztahy a komunikace
10	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití – dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, rodina, příbuzní	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc – Kooperace a kompetice - příklady spolupráce lidí	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
11	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí, role citů v našem životě, citové vztahy, životní situace		AJ 6. – 9. mezilidské vztahy
12	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	hledání sama sebe, totožnost, sebeúcta, náročné životní situace, volba povolání	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	PČ 8., 9. svět práce VZ 6.a 7. – seberegulace, sebeorganizace, sebepoznání
13	rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	podobnost a odlišnost lidí osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, citové vztahy, náročné, role citů v našem životě.	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	

14	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj vůle a osobní kázně při seberozvoji vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti hledání sama sebe citové prožívání, vztahy, přátelství a sebedůvěra		
STAT A HOSPODÁŘSTVÍ				
	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a jejich způsoby ochrany, uvede jejich příklady	Vlastnické právo, občanskosprávní smlouvy		
	dodržuje zásady hospodárnosti, opíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	í		
	uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	pojištění		
	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	pojištění, zdravotní a sociální péče, mzdy	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – zdravotní a sociální péče, pojištění	
STAT A PRÁVO				
	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Listina základních práv a svobod, občanské právo, soustava soudů, právní ochrana, občanské právo, občanský zákoník, práva občanů státu	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva – uplatňování svých práv a respektování práv druhých VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod MKV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	Z 7. lidská práva, životní styl VZ 6. – auto-destruktivní závislosti, šikana a jiné projevy násilí
	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví,	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní		PČ 8, 9. svět práce

	pracovní poměr, manželství	vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady právní vztahy, právní řád, občanské právo, účastníci právních vztahů, člověk a rodinný život, rodina, příbuzní, manžel, rozvod, náhradní rodinná výchova, péče státu o nezaměstnanost, zákoník práce, pracovní poměr, pracovní proces, péče o zaměstnance		
	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo v každodenním životě význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, styk s úřady		PČ 7, 8, 9. svět práce
	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě lidská práva Úmluva o právech dítěte, Listina základních práv a svobod, protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání trestní právo, soudnictví, soudní řízení	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod MKV – Princip soc. smíru a solidarity lidská práva	VZ 6. – bezpečné chování VZ 7. – reklamní vlivy
	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	protiprávní jednání trestní právo, právní řád České republiky orgány právní ochrany občanů, právní ochrana, práva občanů státu, státní občanství	VDO – Formy participace občanů v polit. životě	
	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání trestní právo, druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO Občan, občanská společnost a stát	
	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání – příčiny, druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	VDO Občan, občanská společnost a stát	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
24	Uvede některé mezinárodní organizace a	lidské práva a mezinárodní společenství, úkoly armády ČR, zahraniční mise	EGS - Objevujeme Evropu a svět mezinárodní vztahy	Z 9. mezinárodní spolupráce

společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích			
--	--	--	--

Předmět: Výchova k občanství

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast - pojem stát, znaky státu, symboly suverenity, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, státní svátky, významné dny	OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tematického celku Sociální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – v rámci tematického celku naše vlast	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR
	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví x nacionalismus	VDO Občan, občanská společnost a stát naše vlast	Z 8. ČR
	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování aktivně proti němu vystupuje	naše škola život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy naše obec, region, kraj - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast zajímavá a památná místa kulturní život - kulturní hodnoty, kulturní tradice	VDO – Občanská společnost a škola - naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka PŘ 9. vliv člověka na prostředí, základy ekologie AJ 6. - 9. společenské chování VZ 9. – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
	zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi vztahy mezi lidmi zásady lidského soužití	MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	VZ 9. – vztahy ve dvojici
	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc	
	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, všelidské morální hodnoty lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi MultV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 8. menšiny
	rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a	vztahy mezi lidmi - o lidské toleranci a	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy	Z 8. menšiny

	extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	nesnášenlivosti	mezi lidmi Kulturní difference kult. život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – Etnický původ – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	
	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití - dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc – Kooperace a kompetice - příklady spolupráce lidí	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	osobní rozvoj - sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, rozměry lidského života, sebepoznání jako předpoklad úspěchu		AJ 6. – 9. mezilidské vztahy
	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji živ. cesta a cíle, význam informací při rozhodování, životní zkušenost a životní neúspěchy, stres	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	PC 8., 9. svět práce VZ 9. – osobnostní a sociální rozvoj
	rozpozná projevy záporných charakt. vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování	podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti	OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji životní zkušenost a životní neúspěchy, hledání smyslu života		
STAT A HOSPODÁŘSTVÍ				
	rozdělí, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát	výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost Hospodářská politika státu, význam daní , státní	Princip sociálního smíru a solidarity – zdravotní a sociální péče, pojištění, sociální	

	směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozpočet, typy rozpočtu a jejich odlišnost sociální politika státu	politika státu	
	rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti			M 9. Základy finanční matematiky RV 8., 9. Finance a provoz domácnosti AJ 9 nakupování
	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství- poptávka, nabídka, trh, tvorba ceny, inflace , podstata trhu, nejčastější právní formy podnikání		M 9. Základy finanční matematiky RV 8., 9. Finance a provoz domácnosti
	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	banka jako správce peněz, banka a její služby, aktivní a pasivní operace, úročení, způsoby placení - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, debetní a platební karty,		
	uvede na porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků – investice, úvěry, splátkový prodej, leasing		
STÁT A PRÁVO				
	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	naše vlast pojem stát, znaky státu, symboly suverenity, vznik státu, státy podle struktury, formy státu	VDO – Formy participace občanů v polit. životě	Z 6., 7. státní zřízení na jednotlivých kontinentech Z 9. polit., spol. a hospodářské útvary D 7. – 9. státní zřízení
	rozlišuje porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	právní základy státu - dělba státní moci (zákonodárná, výkonná, soudní), Ústava ČR, politika, jejich orgány a instituce, obrana státu státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO Občan, občanská společnost a stát právní základy státu Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování	
	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a	VDO – Občan, občanská společnost a stát právní základy státu Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování	

		formy voleb do zastupitelstev demokratický stát, právní stát, předpoklady fungování demokrat. státu		
	vyloží smysl voleb do zastupitelstev a demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	státní správa a samospráva způsoby voleb, územní samospráva	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování MDV – Receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve společnosti stát a právo vliv medií na polit. systém, předvolební kampaně	
	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	V rámci celé ho tématického celu	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – uplatňování svých práv a respektování práv druhých	
	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo v každodenním životě význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající občanskoprávní smlouvy, vlastnické právo, občanský zákoník		PC 8, 9. svět práce AJ 6. – 9. rodina
	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě lidská práva protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – lidská práva VDO Občan, občanská společnost a stát – lidská práva, Listina základních práv a svobod MultV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	VZ 9. – rizika ohrožující zdraví – sexuální kriminalita, dodržování pravidel a ochrany zdraví
	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
	popíše vliv začlenění ČR do EU ne každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů	evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	EGS - Objevujeme Evropu a svět mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, globalizace –	Z 9. mezinárodní spolupráce

<p>ČR a rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>		<p>v rámci tématického celku – Jsme Evropané – mezinárodní vztahy, spolupráce, EU, globální svět – v rámci Tématického celku</p>	
<p>Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p>	<p>mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) Potřeba mezinárodní spolupráce, mezinárodní hospodářská spolupráce, světová mezivládní spolupráce, mezinárodní bezpečnostní spolupráce, národní a mezinárodní úkoly armády, zahraniční mise</p>		<p>Z 9. mezinárodní spolupráce</p>
<p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p>	<p>globalizace - projevy, klady a zápory</p>		<p>PŘ 9. základy ekologie, vliv člověka VZ 9. – ochrana před chorobami – globální problémy</p>
<p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p>	<p>globalizace významné globální problémy, způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>		<p>PŘ 9. základy ekologie, vliv člověka</p>
<p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<p>globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy</p>		<p>PŘ 9. základy ekologie, vliv člověka</p>
<p>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>terorismus, role ozbrojených sil ČR</p>	<p>MKV Princip sociálního smíru a solidarity</p>	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a příroda je rozdělena do předmětů zeměpis, přírodopis, chemie a fyzika.

Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, **včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.**

7.1.8. Předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika výuky

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v jednotlivých třídách, vyučování může probíhat i v jiných učebnách – učebna na fyziku a chemii, učebna hudební výchovy a počítačová učebna.

Formy a metody výuky jsou zaměřeny na frontální výuku s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem, na skupinovou práci s využitím map, pracovních listů, časopisů a internetu a na zeměpisné vycházky s pozorováním.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie, fyzika, přírodopis. Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí - matematika, dějepis, informatika, anglický jazyk, český jazyk

Cíle vzdělávací oblasti

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů, procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, s mapami, s atlasy a s dalšími geografickými podklady
- vytvářet a podporovat aktivní přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí
- podchytit a rozvíjet smysl pro respektování veškeré přírody na Zemi a vážit si všech lidských výtvorů
- podporovat a rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a zemí našich sousedů, regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka – občana planety Země

Průřezová témata

a) Osobnostní a sociální výchova

- vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých lidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní – dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, formuje studijní dovednosti
- vede k uvědomování si hodnot různých lidí, jejich názorů a přístupů k řešení problémů
- prevence škodlivých způsobů chování

b) Výchova demokratického občana

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- nést vlastní odpovědnost za svá rozhodnutí
- rozvíjí a podporuje komunikativnost, formační, dialogické schopnosti a dovednosti

- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech ke kritickému myšlení

c) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie, seznamuje s dopadem činnosti na osobní a občanský život každého z nás
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti, ke kulturní rozmanitosti naší sousedé jejich život, jazyky, tradice a zvyky
- naše vlast a Evropa, evropské a státní symboly zemí Evropy
- Den Evropy
- život Evropanů a styl života evropských rodinách a zemích
- evropská integrace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje
- Evropská unie a další mezinárodní organizace

d) Multikulturní výchova

- poznávání a respektování zvláštností různých etnik a cizinců, žijících v České republice
- uplatňování práva všech lidí žít společně, spolupracovat a udržovat tolerantní vztahy a vzájemně se obohacovat o různé kultury
- vést k principům slušného chování, dodržování morálních norem, vést k solidaritě
- rozvíjet smysl pro rovnocennost všech lidí v Evropě a různých způsobů života a myšlení
- zdůrazňovat význam učení cizím jazykům jako předmětu dorozumívání
- rozvíjet poznání projevů rasové nesnášenlivosti, netolerance a diskriminace

e) Environmentální výchova

- vede každého jedince k pochopení vzájemných vztahů člověka a životního prostředí
- sleduje a rozvíjí ekologická, ekonomická a prostorová hlediska
- vést k aktivní ochraně našeho životního prostředí
- vést k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, ochraně přírody i přírodních zdrojů
- přispívat k utváření zdravého životního stylu, estetickému vnímání krás našeho okolí
- seznámit se s ekosystémy např. les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina a uvědomit si příznivé a nepříznivé vlivy a dopady lidské činnosti
- podněcovat k ochraně a šetření základních přírodních zdrojů jako je voda, ovzduší, půda
- seznámit s problémy, které vznikají působením člověka – např.vliv zemědělství,dopravy, průmyslu a odpadů na měnící se životní prostředí člověka, vést ke snaze ho zlepšovat než zhoršovat

f) Mediální výchova

- učí se využívat média jako zdroje informací ve vyučování, v zábavě i ve volném čase
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci, přizpůsobování se ostatním
- kritické hodnocení reklam, některých zpravodajství, orientace v textu
- rozvíjení psaného projevu, využívat práci s grafy, časopisy,televizí (videopořady), počítači k získávání informací, k zábavě i k účelnému využívání volného času

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- Učitel vede žáky:
 - k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
 - k používání odborné terminologie
 - k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
 - k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- Učitel vede žáky:
 - ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
 - k naslouchání a respektování názorů druhých
 - k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- Učitel vede žáky:
 - k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
 - k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
 - k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
 - k odpovědím na otevřené otázky
 - k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- Učitel vede žáky:
 - k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
 - k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
 - k ochotě pomoci a o pomoc požádat
 - k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
 - k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
 - k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Zeměpis

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Geografické informace, zdroje dat, kartografie				
1	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	kartografický jazyk : - zdroje dat – práce s atlasem, tabulkami, internetem	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédií – prolíná se všemi tématy
2	Používá s porozuměním	kartografie a topografie :	EGS – Evropa a svět	M 6.- 9. výpočty

	základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	<ul style="list-style-type: none"> - glóbus - měřítko glóbu - poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy - určování časových pásem - měřítko a obsah plánů a map - grafika map – barvy - výškopis a polohopis - smluvené značky - přepočítání vzdáleností 	nás zajímá – model Země, časová pásma MV – zdroj informací – mapy, aktuality	vzdálenosti, poměr a podobnost D – tematické mapy
3	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	kartografie a topografie : <ul style="list-style-type: none"> - glóbus - měřítko glóbu - poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy - určování časových pásem - měřítko a obsah plánů a map - grafika map – barvy - výškopis a polohopis - smluvené značky - přepočítání vzdáleností 		
4	Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	kartografie a topografie : <ul style="list-style-type: none"> - glóbus - měřítko glóbu - poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy - určování časových pásem - měřítko a obsah plánů a map - grafika map – barvy - výškopis a polohopis - smluvené značky - přepočítání vzdáleností 		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
5	Hodnotí postavení Země	Země jako vesmírné	MV- snímky	F 9. - sluneční soustava

	ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	těleso: - postavení Země ve vesmíru - vývoj poznání o vesmíru - vesmír a Sluneční soustava - Slunce a Měsíc	z kosmu, aktuality MKV-internet- zdroj informací	D - stáří kosmu, vývoj poznání o tvaru Země M- porovnávání velikostí planet, Slunce, Měsíce a Země, jednotky vzdáleností, nadmořská výška PŘ 6. planeta země- život ve vesmíru, názory na vznik života VV – sluneční soustava
6	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	- tvar a rozměry Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas - časová pásma - datová hranice	OSV –otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti zájem o okolí EGS- důsledky pohybů pro život na světě, propojení složek přírodní sféry	
7	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	krajinná sféra a její složky: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra – šířková pásma a výškové stupně - přírodní oblasti	EVO-ekosystémy- les – tajga a lesy mírného pásu, výškové stupně EVO – ekosystémy- vodní zdroje- koloběh vody, vodstvo na pevnině EVO – ekosystémy – moře – oceány, moře a mořské proudy EVO – ekosystémy – tropický deštný les – rozšíření a význam EVO – základní podmínky života – voda, ovzduší – stavba vzduchu, počasí a podnebí, půda –vznik půdy, rozdělení a co ji ohrožuje, biodiverzita – přírodní krajiny	PŘ 6. – vzájemné vztahy organismů
8	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	krajinná sféra a její složky : litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra – šířková pásma a výškové stupně - přírodní oblasti	EVO – ekosystémy – kulturní krajina	
SVĚTOVÉ REGIONY				
9	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro	Zeměpis světadílů : Antarktida, Afrika, Austrálie a Oceánie	EVO - základní podmínky pro život a ekosystémy –	M - grafy a tabulky, porovnávání čísel PŘ – vliv geografické

	vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.		využívání přírodních zdrojů, jejich vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život EGS – objevujeme svět - mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace – nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v světa jiných státech MV– aktuality MKV – lidské rasy – vztahy mezi národy - tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace VDO – občan, občanská společnost a stát - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie	polohy na život ve světadílech a v oceánech
10	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Zeměpis světadílů : Antarktida, Afrika, Austrálie a Oceánie	EVO – lidské aktivity a ŽP – hlavní průmyslové oblasti	
11	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států.	Zeměpis světadílů - geografická poloha polárních oblastí - Arktida a Antarktida - glob. problémy, které těmto oblastem hrozí - význam mezinárodní, politické a vědecké spolupráce při využívání polárních oblastí Afrika, Austrálie a Oceánie : - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, státy a města, rozdělení na oblasti	VDO – občan, občanská společnost a stát – uplatnění lidských práv – problémy původních obyvatel EGS – objevujeme Evropu a svět – země světa EVO – základní podmínky života - voda – problémy s vodou EVO – základní podmínky života - biodiverzita – ohrožené druhy Afriky, Austrálie a Antarktidy EVO – základní	D 8. objevné cesty, D historie jednotlivých kontinentů VV 7. objevné plavby OV 9. stát a právo – státní zřízení AJ 6. – 9. Austrálie a Nový Zéland

			podmínky života- přírodní zdroje – ochrana Antarktidy, energetické suroviny EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – zemědělství, doprava, průmysl	
12	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	- historie, současnost a budoucnost jednotlivých kontinentů	EVO – vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi – rozdíly mezi Austrálií a Afrikou	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
13	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	- krajina a typy krajin	EGS – lidské sídlo – africká a australská sídla- způsob života EVO- lidské aktivity a problémy ŽP – změny v krajině	
14	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	- krajina a typy krajin	EVO- lidské aktivity a ŽP – ochrana přírody – národní parky Afriky a Austrálie	
15	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	- globální problémy jednotlivých kontinentů - ochrana Antarktidy	EGS – ekosystémy – vodní zdroje – tání ledovců EGS – ekosystémy – tropický les v Africe EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – průmysl – hlavní znečišťovatelé EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – odpady EVO – lidské aktivity a problémy ŽP- doprava – problémy velkých aglomerací EVO – lidské aktivity a problémy ŽP- zemědělství – kácení pralesů, vznik pouští, přemnožení králíků, nedostatek vody EVO- základní podmínky pro život	
TERÉNNÍ geografická praxe a aplikace				
16	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	- orientace v terénu - topografické pojmy		
17	Aplikuje v terénu praktické postupy při	- poznávací exkurze v ČR - pozorování v terénu		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v

	pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	místní krajiny		krajině
18	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině , uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině

Předmět: Zeměpis

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Geografické informace, zdroje dat, kartografie				
1	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečení – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédií – prolíná se všemi tématy
2	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy		M 6.- 9. výpočty vzdálenosti, poměr a podobnost D – tematické mapy
3	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy		

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
5	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	- časová pásma - vliv zeměpisné délky a zeměpisné šířky		
6	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Amerika, Evropa a Asie : - povrch : pohoří, nížiny - podnebí a vodstvo - přírodní oblasti : rostlinstvo a živočichové	EGS – objevujeme svět a Evropu EVO- ekosystémy- lesy v Evropě, vodní zdroje Euroasie a Ameriky EVO- lidské aktivity a ŽP – ochrana přírody – národní parky	
7	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Amerika, Evropa a Asie : - povrch : pohoří, nížiny - podnebí a vodstvo - přírodní oblasti : rostlinstvo a živočichové	EVO – základní podmínky života- voda, klimatické pásy a problémy s ovzduším, využití půd, ohrožené druhy zvířat v Euroasii a Americe	
SVĚTOVÉ REGIONY				
8	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	Amerika, Evropa a Asie : - poloha a rozloha - členitost pobřeží	EVO- ekosystémy – světová moře	
9	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Amerika, Evropa a Asie : - přírodní zdroje - obyvatelstvo a města - hospodářství- zemědělské a průmyslové oblasti - rozdělení na oblasti a jednotlivé státy - světový oceán – Tichý, Atlantský, Indický a Severní ledový	EGS – objevujeme svět a Evropu – evropské státy EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – zemědělství, doprava, průmysl	AJ 6. – 9. USA a Velká Británie D 8. kolonizace Severní Ameriky a vznik USA
10	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států.	Amerika, Evropa a Asie : - poloha a rozloha - členitost pobřeží - přírodní zdroje - obyvatelstvo a města - hospodářství- zemědělské a průmyslové oblasti - rozdělení na oblasti a jednotlivé státy : Amerika: Severní, Střední a Jižní Evropa: Střední, Severní, Západní, Jižní, Východní a Jihovýchodní Asie : Jihozápadní, Jižní,	MKV – lidské rasy – vztahy mezi národy - tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace VDO – občan, občanská společnost a stát - dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie EVO- základní podmínky života – energetické suroviny a výroba energie ,	OV 6. – 8. lidská práva a životní styl OV 9. stát a právo – státní zřízení

		Jihovýchodní, Východní, Střední a Zakavkazsko - světový oceán – Tichý, Atlantský, Indický a Severní ledový : rozloha, poloha, moře, ostrovy a poloostrovy, význam a ochrana oceánů	těžba nerostných surovin EVO – vztah člověka k prostředí – rozdílný životní styl v Evropě, globalizace a principy udržitelného rozvoje	
11	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	- historie, současnost a budoucnost jednotlivých kontinentů	EVO- základní podmínky života – energetická budoucnost	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
12	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín.	- krajina a typy krajín	EVO- ekosystémy – lidské sídlo a kulturní krajina – problémy amerických a asijských velkoměst – způsob života	
13	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	- krajina a typy krajín	EVO-lidské aktivity a ochrana ŽP – změna krajiny na jednotlivých kontinentech	
14	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	- globální problémy jednotlivých kontinentů	EVO – ekosystémy- tropický deštný les – problémy v Amazonii a jihovýchodní Asii EGS – ekosystémy – tropický les v Africe EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – průmysl – hlavní znečišťovatelé EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – odpady EVO – lidské aktivity a problémy ŽP- doprava – problémy velkých aglomerací EVO – lidské aktivity a problémy ŽP- zemědělství – kácení pralesů v Amazonii, vysychání Aralského jezera atd.	
TERÉNNÍ geografická praxe a aplikace				
15	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	- poznávací exkurze v ČR		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině

16	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	- zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		
----	---	--	--	--

Předmět: Zeměpis

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Geografické informace, zdroje dat, kartografie				
1	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – soc. rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédií – prolíná se všemi tématy
2	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy		M 6.- 9. výpočty vzdálenosti, poměr a podobnost D – tématické mapy
3	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy		
Česká republika				
4	Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	místní region: - zeměpisná poloha	VDO – občanská společnost a škola – region, obec	
5	Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní	místní region: - vztahy k okolním regionům		

	poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územ. celkům.	- základní přírodní a socioekonomická kritéria		
6	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika: - poloha a rozloha - povrch a geologický vývoj - přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo a sídla - struktura hospodářství – průmysl, zemědělství, doprava a spoje, cestovní ruch	EGS – Jsme Evropané – ČR v Evropě MKV – etnický původ a vtahy mezi národy – národy a nár. menšiny v ČR EVO – ekosystémy – lesy v ČR, vegetační výškové stupně, pole-využití zemědělské plochy, vodstvo ČR, moře – vzdálenost od moře, lidská sídla EVO – základní podmínky života - vodstvo a ovzduší v ČR, půdní typy a druhy, ohrožené druhy organismů, výroba energie a těžba energetických surovin v ČR, přírodní zdroje EVO – vliv životního prostředí na zdraví obyvatel	PŘ 6. – 8. rostliny a živočichové v ČR PŘ 9. geologie ČR OV 9. stát a právo
7	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	regiony České republiky: - administrativní dělení podle EU - krajské členění - Pardubický kraj - spolupráce se sousedními státy	VDO – formy participace občanů v polit. životě – administrativní dělení ČR	
8	Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Česká republika: - zahraniční obchod - EU a NATO - vývoj území ČR	EVO – vztah člověka k prostředí – ČR a globalizace	D 6.- 9. historie ČR OV 9. stát a právo
TERÉNNÍ geografická praxe a aplikace				
9	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	- místní oblast		
10	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	- poznávací exkurze v ČR		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině

11	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	- zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		
životní prostředí				
12	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	krajina: - typy krajin	EVO – ekosystémy – kulturní krajina – typy krajin EVO – původní a současná krajina v ČR	VV 6. – 8. krajina v ČR a okolí
13	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	vztah příroda a společnost: - životní prostředí - chráněná území přírody - ekologické problémy	EVO- lidské aktivity a problémy ŽP – vliv zemědělství, dopravy a průmyslu, problémy s odpady, maloplošná a velkoplošná chráněná území, památky zařazené do programu UNESCO	
14	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	vztah příroda a společnost: - životní prostředí - chráněná území přírody - ekologické problémy	EVO- lidské aktivity a problémy ŽP – Krušné hory, Mostecko a Ostravsko, průmyslové oblasti, problémy velkých měst	

Předmět: Zeměpis

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Geografické informace, zdroje dat, kartografie				
1	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy - opakování : měřítko a zeměpisná poloha	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality – prolíná se všemi tématy	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédií – prolíná se všemi tématy
2	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy - opakování : měřítko a zeměpisná poloha		
3	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy - opakování : měřítko a zeměpisná poloha		
4	Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření	- práce s atlasem a učebnicí - práce s internetem - práce s tabulkami a časopisy - opakování : měřítko a zeměpisná poloha		

	postojú k okolnímu světu.			
Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
5	Hodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	- opakování : planeta Země		PŘ 9. planeta Země VV 9. sluneční soustava
6	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	- opakování : krajinná sféra a její složky	EVO – ekosystémy a základní podmínky života	PŘ 9. krajinná sféra PŘ 9. voda, ovzduší, půda
7	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	- opakování : krajinná sféra a její složky		
8	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- opakování : krajinná sféra a její složky		
SVĚTOVÉ REGIONY				
9	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	- opakování : kontinenty	EVO – ekosystémy a základní podmínky života	
10	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	- opakování : kontinenty		
11	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států.	- opakování : kontinenty		
12	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je	- historie, současnost a budoucnost jednotlivých kontinentů		

	příčinou zásadních změn v nich.			
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
13	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	- krajina a typy krajin	EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – změny v krajině	
14	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	- krajina a typy krajin		
15	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	- globální problémy jednotlivých kontinentů		
TERÉNNÍ geografická praxe a aplikace				
16	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	- poznávací exkurze v ČR		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině
17	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	- zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		
Společenské a hospodářské prostředí				
18	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	obyvatelstvo světa: - vývoj počtu - hustota a soustředění - pohyb obyvatelstva - národy a jazykové rodiny - rasy a náboženství	VDO – občan, občanská společnost a stát – uplatňování lidských práv v jednotlivých oblastech světa MKV – lidské vztahy a etnický původ	OV 9. globalizace PŘ 9. vliv člověka na svět VZ 9. – rizika ohrožující zdraví
19	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	obyvatelstvo světa: - sídelní systémy - aglomerace a konurbace - urbanizace		
20	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	světové hospodářství: - struktura hospodářství - těžba surovin - výroba elektrické energie – tradiční a alternativní zdroje	EVO – základní podmínky života- světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě, rozmístění přírodních	

			zdrojů ve světě	
21	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	světové hospodářství: - průmysl, zemědělství a doprava	EVO – lidské aktivity a problémy životního prostředí – problémy s výživou lidstva, ekologické druhy dopravy, průmyslová jádra a oteplování, globální problémy-odpady	
22	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	společenské, politické a hospodářské útvary: - hlavní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států	VDO – principy demokracie – demokratický stát	D 9. orientace v problémech současného světa D 7. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení a mezinárodní spolupráce
23	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	společenské, politické a hospodářské útvary: - geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska	MKV – princip sociálního smíru a solidarity – problémy současnosti EVO – vztah člověka k prostředí – bohatý sever a chudý jih, rozdíly v regionech světa	

7.1.9. Předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět po dvou hodinách od 6. do 9. ročníku

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:
- - chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- - přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- - zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
-
- Předmětem prolínají průřezová témata:
- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat, komunikace a kooperace, rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- vzájemné respektování (MV)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky :
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problému

- Učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Fyzika**6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VLASTNOSTI LÁTEK				
1	rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	látka a těleso	Všemi tématy prolíná: OSV <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů MV <u>recepční činnost</u> kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů
2	správně používá pojem atom, molekula, iont popíše složení atomu	částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)		Ch8.-atomy, ionty, prvky, chem. vazba
3	zjistí zda na těleso působí magnetická síla dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích ověří existenci magnetického pole u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh	magnetické vlastnosti látek magnetické pole		

	pólu a graficky znázornit indukční čáry			
4	popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	EV - základní podmínky života - ovzduší (změny skupenství, počasí, srážky, exhalace, eroze)	Ch8.-vlastnosti látek
VLASTNOSTI TĚLES, MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN				
5	ovládá značky a jednotky základních veličin vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	fyzikální veličiny		M6.-9.-převody jednotek, převodní vztahy jednoduché výpočty objem tělesa
6	změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách	délka		M6.-9.-práce s délkovými měřidly, převody jednotek délky
7	změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce	hmotnost		M6.-9.-převody jednotek hmotnosti
8	změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek	objem		M6.-9.-převody jednotek objemu
9	z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami	hustota		M6.-9.-převody jednotek hustoty
10	předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	teplotní roztažnost těles		
11	předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	teplotní roztažnost těles		Ch8.-změna objemu H ₂ O
12	změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin	čas		M6.-9.-převody jednotek času
13	rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly změní sílu	síla působící na těleso		

	siloměrem			
14	užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F=m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh	gravitační síla, gravitační pole		Z6.-sluneční soustava, vliv Měsíce , slapové jevy
ELEKTRICKÝ OBVOD				
19	správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle zadaného schématu, rozliší pokusně vodič od izolantu, uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a pevných látkách z běžného života	vedení elektrického proudu		
20	objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné a pohybové	tepelné elektrické spotřebiče		
21	pokusně ověří existenci magnetického pole kolem vodiče s elektrickým proudem a jeho využití v praxi	magnetické pole elektrického proudu		
22	dodržuje pravidla bezpečnosti práce při zacházení s elektrickým zařízením	základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým zařízením		

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
POHYB A SÍLA				
1	fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t)	fyzikální veličiny	Všemi tématy prolíná: OSV <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů MV <u>recepční činnost</u> kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla
2	rozeznává jednotlivé druhy sil změří třecí sílu	síla a její měření		
3	rozeznává jednotlivé druhy sil změří třecí sílu	síla		
4	určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	skládání sil výslednice sil		M6.- grafické sčítání a odčítání úseček
5	určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	těžiště tělesa		M6.-těžiště pravidelných

6	využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)	EV <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> doprava a ŽP (silniční doprava – rozložení nákladu, škody na komunikacích)	
7	využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací	otáčivé účinky síly páka pevná kladka		D8. -průmyslová revoluce
8	rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost		
9	změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas	dráha a čas		M7.-přímá a nepřímá úměrnost
10	určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu		M8.-9.- úlohy o pohybu
MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ				
11	v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly	tlaková síla		
12	užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí	tlak		
13	užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	Pascalův zákon		
14	vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h \rho g$ k řešení problémů a úloh	hydrostatický tlak		

15	objasní vznik vztlkové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci porovnáním vztlkové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině	vztlková síla působící na tělesa v kapalině plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		
16	vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	atmosférický tlak tlak plynu v uzavřené nádobě	EV - <u>základní podmínky života</u> - ovzduší (změny skupenství, počasí, srážky, exhalace, eroze)	Z6. – postavení Země ve vesmíru atmosféra Země

Předmět: Fyzika

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE, ENERGIE, TEPLA				
1	rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh	mechanická práce výkon	Všemi tématy prolíná: OSV <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů MV recepční činnost kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
2	z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	polohová a pohybová energie		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
3	vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)	vnitřní energie tělesa tepelná výměna	EV <u>základní podmínky života</u> energie (tepelná izolace, šetření energií)	
4	dokáže určit množství tepla přijatého a	teplo přijaté a odevzdané tělesem		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice

	odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)			
5	rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) určí skupenské teplo tání u některých látek zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	změny skupenství	EV <u>základní podmínky života</u> voda (předpověď počasí, změny skupenství vody a její vlastnosti) globální oteplování Země, skleníkový efekt OSV <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a seberealizace (těžké látky)	
6	rozlišuje spalovací motory vznětové a zážehové	spalovací motory	EV <u>- lidské aktivity a problémy ŽP</u> (železniční a silniční doprava-znečištění atmosféry)	
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
7	porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont), na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont	atom a jeho složení proton, neutron, elektron elektrický náboj iont		Ch8.-stavba atomu, ionty
8	ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole	elektrická síla, elektrické pole		
9	pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné,	elektrický proud elektrické napětí pravidla bezpečné práce zkrat pojistka		

	<p>pohybové) změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem dodrží pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem</p>			
10	<p>používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách</p>	Ohmův zákon		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
11	<p>pochozí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben</p>	odpor vodiče		Ch8.-vlastnosti látek
12	<p>správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů</p>	jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod		
13	<p>rozliší pokusně vodič od izolantu, uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody</p>	vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech		
14	<p>určí spotřebovanou el. energii a el. příkon</p>	el. práce a el. příkon		

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
1	rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor výroba a přenos elektrické energie	Všemi tématy prolíná: OSV <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů MV <u>recepční činnost</u> kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
2	objasní pojem polovodiče a jejich využití v praxi	polovodiče		
ZVUKOVÉ JEVY				
3	určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny využívá s porozuměním poznatek, že rychlost	akustika zvuk, zdroj zvuku šíření zvuku odraz zvuku		

	zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří			
4	zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	tón, výška tónu kmitočet tónu hlasitost zvuku	EV vztah člověka k prostředí prostředí a zdraví (nadměrná hladina zvuku)	Hv6.-9.-tón, vznik tónu, hudební nástroje
SVĚTELNÉ JEVY				
5	rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí	světlo, zdroj světla přímochaře šíření světla rychlost světla		M8.-9.- úlohy o pohybu
6	využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi najde pokusně ohnisko dutého zrcadla	odraz světelného paprsku zrcadla		
7	rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice	lom světla na optickém rozhraní		
8	rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně	optické čočky		

	ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě, porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad			
9	pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	rozklad světla		Vv6.-9.-míchání barev, stín a polostín
JADERNÁ ENERGIE				
10	Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu pracuje jaderný reaktor, porozumí bezpečnému provozu v jaderné elektrárně, dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	jaderná energie	EV <u>základní podmínka života</u> energie (jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí) vztah člověka k prostředí prostředí a zdraví (freony, ozonová díra, škodlivý vliv UV záření)	CH8.-částicové složení látek, izotopy
11	popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách), odliší planetu a hvězdu, popíše hlavní součásti sluneční soustavy (planety, měsíce, planety a komety), má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci, objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	vesmír, sluneční soustava		Vv9.-sluneční soustava Z6., Př6.-planeta Země

7.1.10. Předmět: CHEMIE

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci.

Charakteristika vyučovacního předmětu

Vyučovacím předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacního předmětu Chemie.

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivostí, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru Chemie rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.

- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- Klademe důraz na „*kulturní úroveň*“ mluveného i písemného projevu.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- Vychovávat žáky
- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie, k odpovědnosti a aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí, k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Sami respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Chemie

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí chemii mezi přírodní vědy - uvede čím se chemie zabývá - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede příklady chemického děje - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> Úvod do chemie vymezení předmětu chemie látky a tělesa chemické děje chemická výroba 	<p>OSV - morální rozvoj, řešení problémů-prolíná všemi tématy</p> <p>OSV- morální rozvoj , hodnoty , postoje, praktická etika-prolíná všemi tématy</p>	<ul style="list-style-type: none"> F 6. - látky a tělesa Čj 6. – 9. – písemný projev D 8. – rudolfinská éra
2	<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě) - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota 		<ul style="list-style-type: none"> F 6. – rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné F 9. – změny skupenství, odpor vodiče
3	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost při experimentální činnosti zásady bezpečné práce 		

	<p>pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi</p>	<p>v laboratoři první pomoc při úrazu v laboratoři mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p>		
4	<p>- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadované procentualitě - s pomocí křížového pravidla spočítá příklad na ředění roztoku a připraví z koncentrovanějšího roztoku požadovaný zředěnější roztok - vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok</p>	<p>Směsi různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) složky směsi složení roztoků hmotnostní zlomek křížové pravidlo pro ředění roztoků</p>		<p>M 9. – slovní úlohy o směsích F</p>
5	<p>- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. - popíše jednoduchou</p>	<p>Oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace</p>	<p>EV-lidské aktivity a problematika živ.prostředí –</p>	<p>FYZIKA</p>

	<p>destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi 		<p>odpady hospodaření s nimi – čištění odpadních vod</p>	
6	<ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech (z praxe), že se látky skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů - uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek člověkem 	<p>Částicové složení látek molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty</p>		<p>F 6. – částicové složení látek F 8. – atom a jeho složení F 9. – jaderná energie</p>
7	<ul style="list-style-type: none"> - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin - uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C) - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi 	<p>Chemické prvky, protonové číslo, periodická soustava kovy a nekovy (vlastnosti, využití)</p>	<p>EV- odpady a hospodaření s nimi - nebezpečí poškození žp některými prvky (těžké kovy) OSV-sociální rozvoj, komunikace – názvosloví prvku e jejich sloučenin</p>	<p>F 6. – částicové složení látek</p>

8	<p>rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvede význam vody pro existenci života - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití - vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - napíše chemický vzorec vody - prokáže znalost složení vzduchu (N a O kvantitativně v %) - označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci - popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti - uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu - uvede význam vzduchu a vody pro chemickou výrobu 	Voda a vzduch	<p>EV – základní podmínky života – voda a ovzduší</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí - ozonová vrstva a její poškození, skleníkový efekt</p>	F 6. – teplotní roztažnost těles
9	<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - ze vzorce (a z modelu 	Chemická vazba, chemické sloučeniny		

	molekuly) chem. sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule)			
10	- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - запиše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy (siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý) oxidační číslo	EV-průmysl a životní prostředí - kyselá dešť	Čj 6. – 9. – tvorba slova Př 9. – přehled minerálů
11	- určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech - запиše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy	Sulfidy (olovnatý, zinečnatý)		
12	- určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - запиše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	Halogenidy fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy		
13	- rozliší kyselý a zásaditý roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	Kyselost a zásaditost roztoků, pH		
14	bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - запиše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů	Hydroxidy (sodný, draselný, vápenatý, amonný)		
15	- bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - запиše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy - запиše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI, HCN, H ₂ S) a naopak ze vzorců názvy - popíše vlastnosti a použití	Kyseliny (sírová, chlorovodíková, dusičná) - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny		

	<p>vybraných kyselin</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak vznikají kyselá deště a jak jim lze předcházet 			
16	<ul style="list-style-type: none"> -zná reaktanty a produkty neutralizace(obecně),ze zadání konkrétních reaktantu dokáže určit názvy a vzorce produktů, - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi 	Neutralizace		
17	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání) - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	Chemické reakce výchozí látky a produkty, chemický děj, klasifikace chem. reakcí, faktory ovlivňující rychlost reakcí, chemie a elektřina		
18	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c 	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice látkové množství molární hmotnost úpravy (vyčíslení) chemických rovnic		M 8. – úpravy výrazů M 7. – přímá úměrnost
19	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které látky patří mezi soli - uvede význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) 	Soli, průmyslová hnojiva, stavební pojiva průmyslová hnojiva vápenná malta, sádra, beton		

Předmět: Chemie

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší anorganické a organické sloučeniny – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití 	Uhlovodíky alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje)	OSV – soc. rozvoj – komunikace – názvosloví org. sloučenin	Čj 6. – 9. – písemný projev
2	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu 	Paliva uhlí, ropa, zemní plyn	EV- vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – CO ₂ , CH ₄ , SO ₂ – skleníkové plyny	
3	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků – na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu – rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu – uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek – uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	Deriváty uhlovodíků halogenové deriváty alkoholy a fenoly aldehydy a ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové	OSV-osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace – odpovědnost při práci s deriváty – rozpouštědla, ředidla ,alkoholy. EV- Vztah člověka k prostředí - Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - poškození ozonové vrstvy EGS- Evropa a svět nás zajímá ozonová vrstvy	
4	<ul style="list-style-type: none"> – uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy – rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy 	Přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy fotosyntéza	OSV-osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	Př 7. – stavba a funkce rostlinného těla
5	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické – uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití – posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí 	Energie a chemické reakce exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní a průmyslově vyráběná paliva		

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení 			
6	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání 	Plasty a syntetická vlákna (polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna)	EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s nimi - plasty v odpadech, význam recyklace	
7	<ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - vysvětlí pojem: biotechnologie; uvede příklady biotechnologií - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných 	Chemie a společnost chemické výroby otravné látky pesticidy biotechnologie, enzymy léčiva drogy detergenty potraviny chemie a životní prostředí ochrana člověka za mimořádných situací	OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace – osobní odpovědnost za užívání chem.látek (léčiva,drogy)	

	<p>látek, způsoby ochrany proti nim</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 			
8	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - určí které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem: koroze; uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití - objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití - objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití 	<p>Redoxní reakce oxidace a redukce výroba železa a oceli koroze galvanický článek elektrolýza</p>		<p>Z 9. – hutnictví železa ve světě Z 6. – 9. – těžba železné rudy ve světě Př 9. – přehled minerálů Pč ch 8. – 9. - ocel a železo (zpracování)</p>

7.1.11. Předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6 až 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Cílem vzdělávání v předmětu přírodopis je :

- vyvolat a rozvíjet zájem o přírodu a přírodniny
- poskytnout žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- ukazovat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a vzájemně se ovlivňují
- upozorňovat na nebezpečí porušení přírodní rovnováhy a jeho možné důsledky
- podporovat logického uvažování a kritického myšlení
- aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vést k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznámit žáka se stavbou a funkcemi organismů včetně člověka
- potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, **kteří mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku**, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, doplňuje se s nimi a navazuje na ně zejména v následujících oblastech:

- chemie : ochrana životního prostředí – znečišťování prostředí chemickými látkami, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, léky, otravy atd.
- fyzika: fotosyntéza, principy vnímání (sluch, zrak)
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, klimatické podmínky, biotopy, CHKO, Národní parky
- Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání

Environmentální výchova

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy při ochraně životního prostředí

Multikulturní výchova

- vývoj člověka, rovnocennost všech ras
- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Při výuce přírodopisu dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a paměti. Dále se rozvíjí schopnosti:

- vyhledávání nových informací a jejich třídění podle důležitosti vyhledávání vztahů a souvislostí.
- správné používání odborné terminologie
- samostatné pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

je rozvíjena na příkladech z oblasti vztahů mezi organismy, fungování orgánů, příčinách onemocnění atd. Uplatňují se následující postupy:

- zadávání úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazování metod výuky, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

je rozvíjena především při práci ve skupinách se zaměřením na:

- formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- respektování názorů druhých a obhajobě vlastních hypotéz
- schopnost diskuse

Kompetence sociální a personální

se rozvíjí zejména při práci ve skupinách, která vede žáky

- ke spolupráci při řešení problémů, rozdělení úkolů
- k rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni

- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí,
- k uvědomění si důležitosti ochrany vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Součástí výuky přírodopisu jsou i činnosti, které vedou

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- k rozvíjení manuální zručnosti

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Přírodopis

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
<i>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</i>				
1	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- Vznik a vývoj Země - Podmínky na Zemi - Uspořádání živého světa	EV - poznávání rozmanitosti přírody	ČJ – práce s textem, naslouchání, pís. projev Z 6. – planeta Země F 9. - Vesmír, Sluneční soustava
2	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- Uspořádání živého světa - Stavba buňky - Výživa buňky		
3	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Přehled organismů - bakterie a viry - houby - lišejníky - řasy - prvoci - žahavce - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci		
4	Vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Rozmnožování - dělení buněk - rozmn. pohlavní - rozmn. nepohlavní		
5	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření org.	Rozmnožování Přehled organismů - přizpůsobování prostředí		
6	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Bakterie a viry - původci nemocí - potravinářství - význam v potravních řetězcích	- EGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa - antibiotika, rezistence	VZ
<i>. BIOLOGIE HUB</i>				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
7	Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakt. znaků	Přehled organismů - houby	OSV – předcházení otravám houbami, první pomoc	VV 6. – zobrazení hub
8	Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potr. řetězcích	Přehled organismů - houby Vzájemné vztahy organismů	EV – význam hub v potravních řetězcích, rozkladači	CH 9. – alkoholové kvašení cukrů
9	Objasní funkci dvou org. ve stélce lišejníků	Přehled organismů - lišejníky	EV – lišejníky jako indikátory prostředí,	
<i>BIOLOGIE ROSTLIN</i>				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
10	Odvodí na základě	Řasy – nerozlišené tělo -		

	pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	stélka		
11	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Nižší rostliny - řasy	EV – ekosystém moře, význam řas jako producentů kyslíku	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
12	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Přehled organismů - prvoci - žahavce - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci	EV – ochrana druhů, důvody a způsoby ochrany, nutnost ochrany ekosystému	
13	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Přehled organismů - prvoci - žahavce - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci	OSV – hygienické návyky jako ochrana proti parazitům	PČ 6. – škůdci rostlin VV 6. – zobrazení vybraných bezobr. živočichů
14	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízp. danému prostředí	Přehled organismů - přizpůsobení vybraných druhů prostředí - tvar končetin, křídel, ústního ústrojí - ochranné zbarvení, mimikry		
15	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vzájemné vztahy organismů - potravní řetězce a sítě Přehled organismů - upozornění na nebezpečné živočichy (parazity, jedovaté živ.)	EV – porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů hmyzu, insekticidy	VZ –
ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
16	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Vzájemné vztahy organismů – potravní řetězce a sítě	EV – potravní řetězce a sítě, přír. rovnováha – ekosystémy – příkl.	Z 6. – biosféra Z 6. – 7. – přírodní krajiny jednotlivých kontinentů
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
17	Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Poznávání rostlin a živočichů z probíraných skupin.		
18	Dodržuje základní pravidla bezp. práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		OSV – hygienické návyky jako ochrana proti šíření chorob	

Předmět: Přírodopis

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- Uspořádání živého světa - přehled strunatců - přechod rostlin na souš	EV - poznávání rozmanitosti přírody	Z – planeta Země
2	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- Stavba vyšších rostlin		
3	Rozpozná , porovná a objasní funkci základních orgánů (org. soustav) rostlin a živočichů	- Stavba vyšších rostlin - Rostlinná pletiva		
4	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Přehled organismů - kruhoústí - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - mechorosty - plavuně a přesličky - kapradiny - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny	EV - poznávání rozmanitosti přírody	VV 7. – zobrazování vybraných druhů rostlin a živočichů Z 6. – 7. – rostliny a živočichové jednotlivých kontinentů PČ – chov zvířat v domácnosti
5	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Rozmnožování - rozmnožování strunatců - přechod z vody na souš - rozmnožování mechtů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin		
6	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Rozmnožování Přehled organismů - přizpůsobování prostředí		
7	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Přehled organismů - význam bakterií v potravních řetězcích		
BIOLOGIE ROSTLIN				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
8	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Stavba a funkce rostlinného těla - buňka - pletiva - orgány		VV – zobrazování rostlin
9	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů, uvede praktické příklady jejich funkcí	Stavba a funkce rostlinného těla		

	a vztahů v rostlině jako celku			
10	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fotosyntéza Stavba a funkce rostlinného těla Rozmnožování rostlin		CH 9. – cukry
11	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Přehled významných skupin rostlin - nahosemenné - krytosemenné (vybrané významné čeledi) Nahosemenné rostliny	EV – ohrožené druhy rostlin a jejich ochrana EV – ekosystémy – les, louka, pole	PČ 7. – 9. – ovocné, okrasné a léčivé rostliny PČ – těžba a zpracování dřeva
12	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Přehled významných skupin rostlin		
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
13	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Přehled organismů Strunatci - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci		
14	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Přehled organismů Strunatci - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	EV – ohrožené druhy živočichů a jejich ochrana OSV – hygienické návyky jako ochrana proti parazitům	
15	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Přehled organismů - přizpůsobení vybraných druhů prostředí - tvar těla a končetin, povrch těla, zbarvení, přizpůsobení orgánových soustav, chrupu	EV – poznávání rozmanitosti přírody	
16	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vzájemné vztahy organismů Přehled organismů - upozornění na nebezpečné živočichy	EV – důsledky porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů živočichů, OSV – ochrana před nemocemi přenášenyými živočichy	

ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
17	Uvede příklady výskytu	Přehled organismů		

	organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi			
18	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		EV – potravní řetězce a sítě, přírodní rovnováha	Z 6. – 8. – rozšíření různých typů ekosystémů na Zemi
19	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Přehled organismů - příklady člověkem vysazených organismů a důsledky - příčiny vymírání druhů rostlin a živočichů	EV – porozumění vztahům v biosféře a důsledkům lidských činností	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
20	Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Poznávání rostlin a živočichů z probíraných skupin.		
21	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Přehled organismů	OSV – hygienické návyky jako ochrana proti šíření chorob	

Předmět: Přírodopis

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
<i>OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</i>				
1	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- Uspořádání živého světa - přehled strunatců - savci Základy etologie	EV - poznávání rozmanitosti přírody OSV – komunikace - způsoby dorozumívání živočichů, projevy v lidském chování OSV – lidské rasy MKV – etnický původ	
2	Rozpozná , porovná a objasní funkci základních orgánů (org. soustav) rostlin a živoč.	Stavba lidského těla - buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy		
3	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Přehled organismů - savci	EV - poznávání rozmanitosti přírody	
4	Vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Reprodukce člověka Základy genetiky - podstata dědičnosti, gen, alela, pravidla dědičnosti		OV – člověk a rodina
5	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Základy genetiky - příklady dědičnosti u člověka		
6	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Obrana lidského těla - viry a bakterie jako původci chorob		VZ 6. – tělesná a duševní hygiena
<i>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</i>				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
7	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Přehled organismů Savci – přehled významných skupin - vejcorodí, vačnatci, hmyzožravci, letouni, primáti, hlodavci, zajíci, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, kytovci		VV 8. – zobrazení savců Z 8. – živočichové ČR
8	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Přehled organismů Savci – přehled významných skupin	EV – ohrožené druhy živočichů a jejich ochrana OSV – hygienické návyky při kontaktu se zvířaty	
9	Odvodí na základě pozorování základní	Přehled organismů Savci – přehled	EV – poznávání rozmanitosti přírody	

	projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	významných skupin		
10	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vzájemné vztahy organismů Přehled organismů - upozornění na nebezpečné živočichy	EV –důsledky porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů živočichů, OSV – ochrana před nemocemi přenášenými živočichy	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
11	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie - přehled orgánových soustav člověka - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávicí - vylučovací - rozmnožovací - řídicí	OSV – závislosti a jejich důsledky – psychohygienu EGS – hladomor EGS – pandemie AIDS	TV – význam posilování a udržování kondice CH – spalování - splodiny CH 9. – tuky, cukry, bílkoviny; oxidace VV 9. – figura VZ 7.a 9. – bezpečné způsoby chování, stres
12	Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Rozmnožování člověka Vývin nového jedince Období lidského života		VZ 6. a 7. – dětství, puberta, dospívání VZ 9. – sexuální dospívání a reprodukční zdraví
13	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Přehled orgánových soustav – poruchy a choroby dané soustavami a jejich prevence	EV vztah člověka a prostředí – vliv prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany	VZ 6. a 7. - výživa a zdraví, civilizační choroby, zdravý životní styl, auto-destruktivní závislosti VZ 9. – poruchy příjmu potravy TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví člověka
14	Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Přehled orgánových soustav – první pomoc při poranění dané soustavy		
ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
15	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Přehled organismů Savci – přehled významných skupin		
16	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Přehled organismů Savci – přehled významných skupin - místo vybraných zástupců v potravních	EV – potravní řetězce a sítě, přírodní rovnováha	Z – rozšíření různých typů ekosystémů na Zemi

		řetězcích a sítích		
17	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Přehled organismů - příklady člověkem vysazených organismů a důsledky - příčiny vymírání druhů rostlin a živočichů	EV – porozumění vztahům v biosféře a důsledkům lidských činností	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
18	Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Poznávání zástupců savců		
19	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Přehled organismů - savci	OSV – hygienické návyky jako ochrana proti šíření chorob	

Předmět: Přírodopis

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik života Vývoj života	EV - poznávání rozmanitosti přírody	Z 6. – planeta Země F 9. – Vesmír a Sluneční soustava VV 9. – Vesmír
2	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Přehled geologických období - vývoj organismů	EV - poznávání rozmanitosti přírody	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
3	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Vývoj člověka – přehled základních vývojových stupňů		D 6. – vývoj člověka
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
4	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Vznik vesmíru a Země Stavba Země Tektonika Pohyb kontinentů	EV – voda, ovzduší	
5	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Minerály a jejich vznik Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny	EV – základní podmínky života – zdroje surovinové a energetické – jejich vyčerpatelnost, vliv těžby a zpracování na prostředí, hospodaření se zdroji	CH 8. – sloučeniny, směsi, chemické složení látek Z 6.- 9 – výskyt a těžba nerostných surovin v ČR a ve světě VV 9. – zobrazení nerostu nebo horniny, jejich využití jako dekorace
6	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších	Sopečná činnost a zemětřesení		

	geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Magmatismus Zvětrávání, eroze Koloběh vody	EV – základní podmínky života - voda	
7	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Půda – vznik, rozdělení půd, význam, ochrana	EV – základní podmínky života – půda - půda jako součást ekosystému	Z 6. – pedosféra Z 6. 9. – zemědělství ve světě a v ČR
8	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Základy paleontologie Přehled geologických období – prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory Geologie ČR		VV – zobrazování vybraných druhů rostlin, živočichů a krajin v minulosti Země Z 8. – povrch ČR
9	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Atmosféra - podnebí, počasí, vliv člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV – základní podmínky života - ovzduší	Z 9. – globální problémy světa Z 8. – podnebí ČR

ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
10	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Vývoj člověka Vliv člověka na prostředí Krajina a její funkce Ochrana životního prostředí	EV – Ochrana přírody, - lidská spotřeba, energie, odpady, EGS –globální problémy	OV – naše obec, kraj OV 9. – globalizace VZ 9.- ochrana před chorobami – globální problémy

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
11	Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Poznávání minerálů, hornin a nejdůležitějších zkamenělin		
12	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Pravidla bezpečného chování při poznávání neživé přírody – nebezpečí lomů, štol, apod.		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova zařazených do všech ročníků.

7.1.12. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je vyučována 2 hodiny týdně v 6. a 9. ročníku a po 1 hodině týdně v 7. a 8. ročníku. Výuka výtvarné výchovy musí splňovat následující úkoly:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v komunitní učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)

- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Obsah učiva v jednotlivých ročnících
Předmět: Výtvarná výchova

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	Environmentální výchova Kreativita Řešení problému	TV – Sport
2	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Environmentální výchova Naše občanská společnost a škola Psychohygiena Kreativita	M – tvary těles ČJ, D – starověk PŘ – ve vesmíru, bezobratlí
3	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace		Kreativita	INF Z – místní oblast ČR
4	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů	Osobnostní a sociální výchova Komunikace	TV – hry

5	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu			
6	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova Ochrana památek	D – umělecké slohy
7	porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova	
8	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Osobnostní a sociální výchova	

Předmět: Výtvarná výchova

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova Kreativita	PŘ – obratlovci a rostliny M – tvary těles
2	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Řešení problému Kreativita	M – tvary těles F – rozklad světla INF PŘ – léčivé byliny D – objevné plavby Z – mapa PŘ – dřevo Z – krajina, okolí
3	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova	INF ČJ – media - kritika
4	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe	Osobnostní a sociální výchova	

		ostatních uměleckých druhů		
5	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	
6	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Ochrana památek	D – slohy Z – krajina, místní oblast
7	porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova	
8	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			

Předmět: Výtvarná výchova

8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.		Sebepoznávání Řešení problému	PŘ- figura
2	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie		Psychohygiena	M - tělesa
3	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova	INF ČJ – funkce a výroba peněz ČJ - reklama
4	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů	Osobnostní a sociální výchova	ČJ, D – 18. a 19. století Z – místní krajina
5	rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a	Psychohygiena Poznávání lidí Multikulturní výchova	PŘ - figura

		vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
6	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova	D – 18. a 19. stol.
7	porovnáva na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Mediální výchova	D – 18. a 19. stol.
8	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Osobnostní a sociální výchova Ochrana památek	D – 18. a 19. stol.

Předmět: Výtvarná výchova

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.		Sebezpznávání EV	M - tělesa
2	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Soc. rozvoj Psychohygiiena Kreativita Řešení problému	ČJ – lit. výchova 18. – 19. stol. D – novověk F, PŘ, Z – sluneční soustava PŘ – geologie – kameny
3	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova Multik. výchova	
4	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů	Mediální výchova	F – rozklad světla

5	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova	PŘ – vyhynulá zvířata + krajina
6	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Mediální výchova	D – 18. a 19. stol.
7	porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Osobnostní a sociální výchova	
8	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Mediální výchova Ochrana památek	F – rozklad světla D – 19.století

7.1.13. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2.stupni

Předmět je vyučován v 6. až 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně
Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá převážně v učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žáci
- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí
- Učitel
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- Žáci
- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- Učitel
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- Žáci
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- Žáci
- efektivně spolupracují, respektují názory jiných, učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- Učitel
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- Žáci
- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem
- Učitel
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata:

v předmětu se uplatňují průřezová témata. Zejména

EV - vztah člověka k přírodě a jeho uplatnění v hudbě

EGS - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá – poznávání hudby jiných národů

OSV - poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí

- kreativita

- komunikace

- hodnoty, postoje

- rozvoj schopností poznávání

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MDV - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Předmět: Hudební výchova

6. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvením projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu (h – e ²), hlasová hygiena - orientace v not. zápisu - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů - zpěv lidových písní, práce s not. zápisem, písňová forma - jednoduchý dvojhlas - zpěv hymny ČR - zpěv upravených částí oper - akord dur a moll	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - hra na Orffovy nástroje - předehra, mezihra, dohra, doprovod (využití T, D,S) - improvizace doprovodů (dur, moll) - práce s písní, písňová forma - interpretace vybraných zjednodušených částí oper	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	- rozpozná tance, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka, mateník furiant - hra na dirigenta a orchestr - dramaturgie písní, rytmické vyjádření textu písně - dramaturgie vybraných částí oper	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
4	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	poslechové činnosti - symfonický orchestr - poznávání hudebních nástrojů - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - opera, muzikál - seznámí se s vybranými skladbami	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova**7. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	vokální činnosti - hlasová hygiena - orientace v not. zápisu - lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - zpěv vybraných písní (skladeb) k probíranému období – počátky hudby, greg. chorál, gotika	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)
2	- reprodukuje na základě svých indiv. hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých ind. schopn. a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	instrumentální činnosti - hra na Orffovy nástroje – předehra, mezihra, dohra, doprovod písní a vybraných skladeb - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje - interpretace vybraných jednoduchých (upravených) skladeb z probíraného období	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)
3	- rozpozná tance z probíraného období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti - rytmické hry - výběr tanců k probíranému období	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)
4	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakt. sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hud. dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě ind. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	poslechové činnosti - poslech vybraných skladeb k danému období – počátky hudby, gregoriánský chorál, gotika	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)

Předmět: Hudební výchova**8. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	vokální činnosti - lidová a umělá píseň - zpěv vybraných písní (skladeb) k probíranému období – renesance, baroko, klasicismus	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – renesanční, barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
2	- reprodukuje na základě svých indiv. hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých ind. schopn. a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	instrumentální činnosti - hra na Orffovy nástroje – předehra, mezihra, dohra, doprovod písní a vybraných skladeb - interpretace vybraných jednoduchých (upravených) skladeb z probíraného období - záznam hudby - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – renesanční, barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
3	- rozpozná tance z probíraného období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti - rytmické hry - pohybový doprovod znějící hudby - výběr tanců k probíranému období	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – renesanční, barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
4	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakt. sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hud. dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě ind. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	poslechové činnosti - poslech vybraných skladeb k probíranému období – renesance, baroko, klasicismus - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – renesanční, barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)

Předmět: Hudební výchova

9. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	vokální činnosti - lidová a umělá píseň - zpěv vybraných písní (skladeb) k probíranému období – romantismus, hudba 20. století, současná populární hudba - Národní divadlo	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
2	- reprodukuje na základě svých indiv. hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých indiv. schopn. a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	instrumentální činnosti - hra na Orffovy nástroje – předehra, mezihra, dohra, doprovod písní a vybraných skladeb - interpretace vybraných jednoduchých (upravených) skladeb z probíraného období - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
3	- rozpozná tance z probíraného období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti - národní tance (Čechy – polka, Polsko – mazurka, ...) - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
4	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakt. sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hud. dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	poslechové činnosti - poslech vybraných skladeb k probíranému období – romantismus, impresionismus, expresionismus, hudba 20. století, současná populární hudba - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - orientace v hudebním prostoru a analýzy hudební skladby	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětech Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.

Žáci se seznamují s **různými riziky, která ohrožují** zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

7.1.14. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika výuky

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. , 7. , 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, při příznivém počasí může probíhat i mimo budovu školy. Pro výuku jsou vytvářeny mezitřídní skupiny podle aktuálního počtu žáků.

Cíle vzdělávací oblasti

vzdělávání je zaměřeno na :

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- **ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí**

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

Osobní a sociální výchova

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Multikulturní výchova

- schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy, morální normy

Enviromentální výchova

- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci :
- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole
- Učitel :
- - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- - dodává žákům sebedůvěru
- - sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- Učitel:
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Žáci :
- komunikují na odpovídající úrovni si osvojí kultivovaný ústní projev
- - účinně se zapojují do diskuze
- Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- Žáci :
- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- Učitel:
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- Žáci:
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Předmět: Tělesná výchova

6 - 7. ročník chlapci

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
5	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí – prolíná všemi tématy psychohygienu – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. přehled orgánových soustav člověka
6	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	- zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
7	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	- prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
8	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah k prostředí – Prostor a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti

9	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
10	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	- pohybové hry - s různým zaměřením - gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí – přeskoky přes kozu a bednu, náskok do vzporu a výmyk na hrazdě, ručkování a komíhání ve vzporu na bradlech - úpoly - přetahy a přetlaky -základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, šplh na laně -sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel – kopaná, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo - turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody - zimní sporty - posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, přitahy na hrazdě, cvičení s medicinbalem a se švihadlem		Z 6. -9. poznávací exkurze v ČR Z 6. – práce s mapou
11	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.			

činnosti podporující pohybové cvičení				
12	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
13	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	- historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta		
14	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
15	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	- komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
16	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
17	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
18	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova

8 - 9. ročník chlapci

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena – pohyb a sport jako způsob relaxace – prolíná všemi – tématy sociální rozvoj - poznávání lidí – při hrách a soutěžích - prolíná všemi tématy	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	- zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	- prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. – první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
6	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	- pohybové hry - s různým zaměřením - gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí – přeskoky přes kozu a bednu, náskok do vzporu a výmyk na hrazdě, ručkování a komihání ve vzporu na bradlech - základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

		do dálky, hod míčkem, šplh na laně -sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel – kopaná, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo - turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody - zimní sporty - posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, přitahy na hrazdě, cvičení s medicinbalem a se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ CVIČENÍ				
8	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu	OSV – soc. rozvoj – komunikace - komunikace při pohybových aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod	VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	Naplnjuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	- historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta		
10	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice –souhra při kolektivních hrách	
11	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího,	- komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při	OSV – soc. rozvoj - komunikace	

	diváka, organizátora.	osvojovaných pohybových činnostech		
1 2	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
1 3	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
1 4	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepečení – prolíná všemi tématy psychohygiena – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah k prostředí – Prostedí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - - zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
6	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí – přeskoky přes kožu a bednu, náskok do vzporu a výmyk na hrazdě, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, šplh na laně sportovní hry - manipulace		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

		s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel – basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody zimní sporty posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ CVIČENÍ				
8	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		
10	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
11	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
12	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy;	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj –		

	spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	výběr, ošetřování		
13	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova

8. – 9. ročník dívky

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygienu – pohyb a sport jako způsob relaxace – prolíná všemi – tématy sociální rozvoj - poznávání lidí – při hrách a soutěžích - prolíná všemi tématy	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
6	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí – přeskoky přes kozu a bednu, náskok do vzporu a výmyk na hrazdě, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

		běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, šplh na laně sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel – basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody zimní sporty posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ CVIČENÍ				
8	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu	OSV – soc. rozvoj – komunikace - komunikace při pohybových aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod	VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		
10	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice –souhra při kolektivních hrách	
11	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – soc. rozvoj - komunikace	
12	zorganizuje samostatně i v týmu	- organizace prostoru a pohybových činností -		

	jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		
13	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

7.1.15. Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Cíle předmětu

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- jednání v souladu se zdravím
- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k usilování o vyrovnanost těchto složek v každodenním životě
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a v činnostech preventivně podporujících zdraví i k jejich postupnému aktivnímu uplatňování v každodenním životě
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví (nemoc, úraz, osobní ohrožení, návykové látky) a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- upevňování způsobů jednání, která neohrožují zdraví vlastní, ani zdraví jiných lidí
- poznávání zdrojů informací o zdraví i sportu a osvojování způsobů, jak informace získávat, hodnotit a využívat
- poznávání dostupných míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví a jejich využívání
- pochopení tělesných, fyziologických a psychických změn spojených s dospíváním
- a ke zvládnutí vlastních aktuálních problémů (odpovědné chování, zvládnutí proměnlivých emocionálních stavů atd.)
- spoluvytváření vhodných vztahů v rodině a v širším společenství (škola, vrstevníci)
- utváření a upevňování základů odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství, získávání orientace v základní péči o děti, handicapované a nemocné
- získávání orientace v základní otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou, morálkou a vírou
- poznávání zdravotních a psychosociálních rizik návykových látek a osvojování způsobů jejich odmítnutí
- osvojení a procvičení způsobů bezpečného chování v různých, i krizových, situacích
- a při komunikaci s neznámými lidmi
- pochopení významu životního a pracovního prostředí v souvislosti s ochranou zdraví, získání dovednosti aktivně je utvářet
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Charakteristika výuky

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova ke zdraví je vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, jehož smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti a hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Propojení tématu s Výchovou ke zdraví je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i mimořádných situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

Podle aktuální potřeby žáků lze zařadit témata z osobnostního, sociálního i mravního rozvoje.

Výchova demokratického občana

Téma směřuje k rozvoji kritického myšlení, vědomí si svých práv a povinností, porozumění demokratickým principům a řešení problémů a konfliktů demokratickým způsobem. Umožňuje žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Vazba průřezového tématu se uplatňuje především v učivu, které formuje vztah žáka k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Téma vede žáka ke způsobilosti myslet v souvislostech a s ohledem na důsledky jednání, rozvíjet kritické myšlení, adekvátním způsobem řešit konflikty, komunikovat, argumentovat, samostatně se rozhodovat.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Téma podporuje globální myšlení a porozumění a zdůrazňuje evropskou dimenzi ve vzdělávání. Žáci si osvojují evropské hodnoty, ke kterým patří svoboda lidské vůle, humanismus a morálka, právo a osobní zodpovědnost, racionální uvažování, kritické myšlení a tvořivá lidská aktivita.

Výchova ke zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím.

3.4. Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami a na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociální a kulturní rozmanitosti; přispívá k odstraňování nepřátelství a předsudků.

Multikulturní výchova učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

3.5. Environmentální výchova

Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. Vede žáky k poznání odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace. Umožňuje jim pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí.

Téma se dotýká i Výchovy ke zdraví, především problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Žáci si při integrovaném pohledu na vztahy člověka a prostředí mají vždy uvědomovat společný vliv různých faktorů prostředí (přírodních i sociálních) na zdraví a mají se

aktivně podílet na vytváření zdravého prostředí (například péčí o zeleň, estetickou úpravou prostředí).

3.6. Mediální výchova

Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Média mají výrazný vliv na chování jedince ve společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života lidí.

Mediální výchova ve vztahu k Výchově ke zdraví učí žáky využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Výchova ke zdraví

6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezil. vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepečení, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena – prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy
2	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	- respektuje fyziologické změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		OV 6. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
4	- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civiliz. nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podnory zdraví	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	MKV – kulturní diference	OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
6	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresu	- stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání únavy, posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví
7	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdrav. problémem a v případě potřeby vyhledá odb. pomoc	- civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV -lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy
8	- dává do souvislosti zdrav. a psychosoc.	- auto-destruktivní závislosti – zdravotní a	EGS – Evropa a svět nás zajímá	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních

	rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	sociální rizika zneužívání návykových látek, jejich vliv na bezpečnost v dopravě - šikana a jiné projevy násilí	VDO – občanská společnost a škola	práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9. – hygiena a bezpečnost při Tv.
9	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod
10	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy (vycházký, výlety, akce školy), uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky; cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, ošetří drobná i závažná poranění; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí, terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 6. – člověk a společnost

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
11	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
12	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládní problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládní stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
13	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	OV 6. a 8.– člověk a společnost – mezilidská komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Předmět: Výchova ke zdraví

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- vztahy ve dvojici – láska, partnerské vztahy,	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje– prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepečení, sebeorganizace, psychohygiena– prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy
2	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	- respektuje fyziologické změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví		OV 6. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA				
4	- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, duševní hygiena		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro	MKV – kulturní diference	OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví

	potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	zdraví, pohybový režim		
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
6	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání únavy, posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9.– význam pohybu pro zdraví
7	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdrav. problémem a v případě potřeby vyhledá odb. pomoc	- zdravotní a preventivní lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV - lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy
8	- dává do souvislostí zdravotní a psychosoc. rizika spojená se zneuž. návyk. látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost - šikana a jiné projevy násilí - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování – přítomnost v konfliktních	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola	OV 7. – stát a právo – úmluva o dětech OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9. – hygiena a bezpečnost při Tv.

		a krizových situacích		
9	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – terorismus	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod
10	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy), uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky; osobního bezpečí, aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě; cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, ošetří drobná i závažná poranění uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 6. – člověk a společnost
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
11	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce		PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl

		- podpora zdraví – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
12	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
13	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, prosociální chování	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	OV 6. a 8. – člověk a společnost – mezilidská komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Předmět: Výchova ke zdraví

9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena – prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy

2	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	- respektuje fyziologické změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity		OV 6.. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka, pohlavní soustava a sexualita
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
4	- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civiliz. nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – poruchy příjmu potravy		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- bezpečné způsoby chování - nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy		OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy, pohlavní soustava a sexualita

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
6	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání únavy, posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9.– význam pohybu pro zdraví
7	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV - lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty OV 9. – mezinárodní vztahy - globální problémy PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy
8	- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené	- auto-destruktivní závislosti – návykové látky, dopink ve sportu, trestná činnost - šikana a jiné projevy násilí - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání děti; kriminalita mládeže;	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9.– hygiena a bezpečnost při Tv.

	sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	komunikace se službami odborné pomoci		
9	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- manipulativní reklama a informace, působení sekt - sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 7. – 8. – stát a právo – úmluva o právech dítěte, trestní právo
10	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování; diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí, terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod OV 6. – člověk a společnost

	mimořádných událostí			
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
11	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví		PR 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
12	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
13	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	OV 6. a 8. – člověk a společnost – mezilidská komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Vzdělávací oblast - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu praktické činnosti, který je zařazen do všech ročníků.

7.1.16. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.roč. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. Pro výuku jsou vytvářeny mezitřídní skupiny podle aktuálního počtu žáků.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v pracovní výchově chlapců směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v pracovní výchově dívek směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Průřezová témata

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání ,

řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, Zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák :
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- Učitel :
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- Žák :
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi
- Učitel :
- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- Žák :
- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví

- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- Učitel :
- zadává úkoly při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- Žák :
- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
- Učitel :
- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žáků sebedůvěru

Kompetence občanské

- Žák :
- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Učitel :
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- Žák :
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
- Učitel:
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Obsah učiva v jednotlivých ročnících
Předmět: Praktické činnosti - chlapci

6. – 7. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
1	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (papír, dřevo, plasty)	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí – prolíná všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj - kreativita – tvůrčí práce s různými materiály	
2	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje		
3	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy		
4	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		
5	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ				
6	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	zelenina - osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny		Př 6. – škůdci rostlin
7	pěstuje a využívá květiny pro výzdobu			
8	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa		
9	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	rostlin, ochrana rostlin a půdy ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření - rostliny a zdraví člověka	EV - základní podmínky života – půda, lidské aktivity a problémy život.prostředí - zemědělství a ŽP - pěstování rostlin	Př 7. - přehled rostlin
10	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce,			

	poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty			
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
11	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	údržba domácnosti - údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	EV – základní podmínky života – energie, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ŽP) - odpady a hospodaření s nimi, třídění	
12	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	elektrotechnika v domácnosti - elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
13	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu			
14	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady bezpečnosti práce		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
15	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		

16	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potravin - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy		
17	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy	úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině		
19	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady první pomoci		
SVĚT PRÁCE				
20	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní;		

Předmět: Praktické činnosti - chlapci

8. – 9. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
1	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plast a kovy)	OSV – osobnostní rozvoj, sebezpoznání a sebepojetí – prolíná všemi tématy, osobnostní rozvoj – kreativita – tvůrčí práce s různými materiály	
2	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje		

	nástrojů a náradí			
3	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy		
4	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		
5	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ				
6	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu			
7	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	-	Př 6. – 8. – přehled organismů
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
8	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance a provoz domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory;	MKV – princip soc. smíru a solidarity <i>Med.vých. – fungování a vliv médií ve společnosti</i> EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a život.prostředí (rozpočet)	M 9. – finance a provoz domácnosti Čj 6. – 9. – komunikační a slohová výchova – kritická práce s masmédií
9	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady bezpečnosti práce		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
10	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče			
11	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		

12	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy			
13	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem			
SVĚT PRÁCE				
14	<p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>volba profesní orientace - základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby pracovní příležitosti</p> <p>- zaměstnání - v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>- podnikání - nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p> <p>- návštěva ÚP Hlinsko v Č. - Burza středních škol - Chrudim</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát - – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>EGS – jsme Evropané - – možnosti práce v zahraničí</p>	

Předmět: Praktické činnosti - dívky		6. - 9. ročník
DÍVKY	6. – 7.	8. – 9.
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (papír, textil, keram. hlína)	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo,papír,keramická hlína)
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy	organizace práce, důležité technologické postupy
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování;	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	pěstování vybraných druhů zeleniny základní podmínky pro pěstování -	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy dřevin a květin , jednoduchá vazba, úprava květin	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	- chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	údržba domácnosti - údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	finance a provoz domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	elektrotechnika v domácnosti - údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady bezpečnosti práce	zásady bezpečnosti práce

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápoj	příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy	úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady první pomoci	zásady první pomoci
SVĚT PRÁCE		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní;	volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - návštěva ÚP Hlinsko v Č. - Burza středních škol - Chrudim

Volitelné předměty

7.10.1. Předmět: Seminář z českého jazyka

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Cíle předmětu:

- Stejně jako u vzdělávací oblasti český jazyk si klademe za cíl:
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápat jeho význam pro přesné, logické a věcné vyjádření reality, k získávání, ale i předávání informací, ale také jako bohatého mnohotvárného prostředku pro individuální prožívání uměleckého díla, sdílení těchto zážitků i vyjádření vlastních prožitků
- vážit si umění a literatury jako zdroje poznání a pochopení určité epochy, jako zdroje rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- zvládnout běžná pravidla komunikace, účastnit se diskusí, vyjadřovat a obhajovat svůj názor v rámci kultivovaného, všestranně rozvinutého projevu
- získávat informace v literatuře, slovnících, sdělovacích prostředcích a informační technice, učit se je objektivně hodnotit a zpracovávat

Strategie výuky:

Výuka je zaměřena na praktické použití znalostí získaných ze vzdělávací oblasti český jazyk. Důraz je kladen na komunikaci, rozvíjení slovní zásoby, sloh s použitím prvků dramatické výchovy. Žáci pracují s různými komunikačními situacemi, využívají mluvené projevy připravené i nepřípravené, jsou zadávány samostatné práce. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor, ale cíleně poslouchat druhé, zaujímat kritický i sebekritický postoj. Pozornost je zaměřena i na práci s textem a jeho porozumění.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a třídí je. Pracuje samostatně i ve skupině.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Ten žáci řeší s dopomocí vyučujícího, spolužáků i samostatně. Vyhledávají informace, snaží se o různá hlediska na problém a volí různá řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k vyjadřování svých myšlenek, zaujímání postojů a podložené argumentaci zvláště. Osvojují si prvky dramatické výchovy. Obhajují svůj názor ve skupině i samostatně. Využívají dovednosti a znalostí získané z komunikační a slohové. Podporována je kooperace s ostatními i s vyučujícím.

Kompetence sociální a personální

Žáci rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Osvojují se a dodržují pravidla práce ve skupině. Pozitivně se staví ke zkušenostem druhých a poučení se z vlastních chyb.

Kompetence občanské

V žácích se rozvíjí pocit svobody a zodpovědnosti, uplatňují svá práva, respektují práva ostatních a plní své povinnosti. Respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví.

Kompetence pracovní

Rozvíjejí své schopnosti a možnosti, spolupracují se spolužáky i vyučujícími. Snaží se za daných podmínek odvést kvalitní práci a přistupovat k jednotlivým úkolům svědomitě. Rozvíjí sami sebe a připravují se na další vzdělávání.

Obsah učiva

Předmět: Seminář z českého jazyka

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikace				
1	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	V rámci všech předmětů
2	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti		V rámci všech předmětů
Práce s textem				
3	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní)		V rámci všech předmětů
4	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá	mluvený projev - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného	OSV – kreativita – rozvoj mluveného i psaného projevu MDV – receptivní	

	verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	činnost – Vnímání autora mediálních sdělení kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
Dramatická výchova				
5	zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace		
6	rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	herní dovednosti - vstup do role náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování		
7	pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků	náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování typová postava - směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky dramatická situace, příběh - řazení situací v časové následnosti inscenační prostředky a postupy - jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe		
8	prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe	MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu	
Rozvoj slovní zásoby				
9	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit.	HV – dramatické žánry

	strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	textu, formulace vlastních názorů	
10	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	způsoby interpretace literárních a jiných děl (vedení kulturního deníku, ústní sdělení dojmů)	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MKV – Multikulturalita – naslouchání, ukázky z děl různých kultur MDV – Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
11	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	

7.10.2. Předmět: Seminář z matematiky

Volitelný předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Cíle předmětu

- užití matematiky v reálných situacích
- upevňování pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- získávání vztahu k matematice
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 8. a 9. ročníku
- příprava ke studiu na střední škole

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák je veden k
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky
- Učitel
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- učí se převádět reálnou situaci na matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- Učitel
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

- Žák
- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni
- Učitel
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

- Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledek

Kompetence pracovní

- Žák
- zdokonaluje si grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- Učitel
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Předmět: Seminář z matematiky

7. ročník

Tématický okruh			
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
1	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- koresponduje s učivem předmětu Matematika se zaměřením na příklady z praxe - výpočty s racionálními čísly - slovní úlohy	Ve všech tématech a ve všech ročnících OSV: -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) -formulace hypotéz, argumentace -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor. pojmů, symbolů, značek, kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, prakt. etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní činnosti
			ČJ – porozumění textu, kladení otázek, formulace hypotéz Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédií

			-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
2	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-zaokrouhlování des. čísel, odhad výsledků, použití kalkulátoru v učivu poměr (měřítko, úměra, trojčlenka), procenta		
3	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.	-měřítko, úměra, trojčlenka		Z 6. – 9. měřítko mapy, výpočet vzdálenosti F 7. dráha a čas
4	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	-jednoduché úrokování (úroková míra a úrok)		OV 6. stát a hospodářství (hospodaření s penězi)
5	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-užití celých a racionálních čísel při řešení slovních úloh		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
6	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	Příklady z praxe -obsah a obvod rovnoběžníku -obsah trojúhelníku -obvod a obsah lichoběžníku		
7	Načrtne a sestrojí obraz jednod. těles v rovině	základy zobrazování těles v rovině		Vv - zobrazování těles
8	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- výpočty obvodů, a obsahů obrazců, povrchů a objemů těles – úlohy z praxe		

7.10.3. Předmět: Přírodovědný seminář

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Přírodovědný seminář navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda a je zaměřen na upevnění a prohloubení vědomostí a praktických dovedností, jejichž základy žáci získávají v rámci výuky v povinném předmětu. Cílem je vzbuzení zájmu žáků o pochopení přírodních zákonitostí, o poznávání rozmanitosti přírody, významu jednotlivých skupin organismů a nutnosti jejich ochrany.

Volitelný předmět Přírodovědný seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák:
- zvládá vyhledávat a třídit informace, dokáže z nich vyvozovat závěry
- využívá vhodné metody k poznávání a učení
- používá odbornou terminologii

Kompetence komunikativní

- Žák:
- formuluje své myšlenky a názory, zapojuje se do diskuse, naslouchá názorům druhých, obhajuje své názory
- využívá komunikační dovednosti při spolupráci s druhými
- využívá informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

- Žák:
- spolupracuje ve skupině, chápe význam role v týmu
- umí požádat o pomoc i poskytnout pomoc, je-li o ni požádán

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje druhé
- chápe a respektuje základní společenské normy, zná svá práva i povinnosti
- chápe základní ekologické souvislosti, nutnost ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje stanovená pravidla
- bezpečně využívá používané nástroje a vybavení
- využívá své vědomosti a dovednosti ke svému dalšímu rozvoji

Předmět: Přírodovědný seminář

7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Ekosystémy – rozmanitost a krása přírody				
1	- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí - poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí	Les, pole, tropický deštný les, vodní zdroje a moře – mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček , kácení pralesů a znečišťování moří, rostliny a živočichové - atlasy živočichů , atlas	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečení – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj	PŘ 6. – 9. – přehled rostlinných a živočišných druhů Z 6. –krajinná sféra

	jednání občana vůči prostředí - učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska	listů a herbář rostlin, poznávání stromů a rostlin - rostliny v našem okolí, mikroskopování	- komunikace, kooperace a kompetice - týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy EVO -prolíná se všemi tématy	
2	-přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa	Kulturní krajina a lidské sídlo – vliv člověka na krajinu, práce s příručkami Zelený balíček a Globální a enviroment. výchova		Z 9. – kulturní krajina
Základní podmínky života				
3	- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování	Voda,ovzduší a půda - mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	Z 6. – krajinná sféra PŘ 9 – vliv člověka na prostředí VV – tvorba plakátu
4	- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů	Ochrana biologických druhů - mezinárodní světové dny, chráněné druhy u nás	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	PŘ 6. – 9. – přehled rostlinných a živočišných druhů VV – tvorba plakátu
5	- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů	Biodiverzita – strom života		VV
6	- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	Energie a přírodní zdroje - mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa, Zelený balíček a Globální a enviroment. výchova	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	PŘ 9. – energetické suroviny, využití, důsledky těžby a zpracování Z 6. -9. – světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě VV – tvorba plakátu
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				
7	- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí	Zemědělství, doprava a průmysl - mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	VV – tvorba plakátu
8	- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.	Odpady – hry o odpadech, třídění a recyklace odpadů, mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	PŘ 9. – vliv člověka na živ. prostředí Z 6.- 9. – globální problémy PČ 6. -9. - třídění odpadů VV – tvorba plakátu

9	- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje	Změny v krajině		
10	- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví - vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Ochrana přírody a kulturních památek - mezinárodní světové dny, chráněné druhy u nás	EGS – mezinárodní světové dny MDV -tvorba plakátu	VV – tvorba plakátu

7.10.4. Předmět: Společensko-vědní seminář

Společenskovědní seminář navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost a dále prohlubuje dovednosti a znalosti v jednotlivých předmětech. Klade důraz na poznávání regionální historie a lidových zvyklostí a tradic.

Volitelný předmět Společenskovědní seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- poznává smysl a cíl poznávání historie
- vybírá a využívá efektivní metody poznávání
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oborů a uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- vyhledává, třídí a využívá informace potřebné k řešení problémů
- využívá vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vnímá problémové situace a přemýšlí o jejich historických souvislostech

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zapojuje se do diskuse, naslouchá druhým, obhájí svůj názor za použití vhodných argumentů
- tvořivě využívá informační a komunikační technologie
- využívá komunikační dovednosti při spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje ve skupině přijímá roli v týmu
- spoluvytváří atmosféru v týmu, je schopen poskytnout pomoc druhému i sám o ni požádat

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory druhých a je schopen pochopit jejich situaci
- chápe základní zákony a společenské normy dnešní i jejich odlišnosti v minulosti
- respektuje tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje určená pravidla při práci, plní své úkoly

Předmět: Společenskovědní seminář

7. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	NÁŠ REGION			
	Zná významné historické události týkající se obce, geografické umístění obce významné osobnosti obce	Historie obce, zajímavosti, významní rodáci, místní tradice;		OV 6. – 7. naše obec, náš region
	žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	region, kraj - zajímavá a památná místa, významní rodáci	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti)	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8 - ČR

			předmětech a ročnicích) MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení)	
2	HISTORIE			
	Uvede příklady světových i českých objevů a vynálezů, posoudí jejich důležitost pro lidstvo	Objevy a vynálezy	EGS Objevujeme Evropu a svět	D 6.-7.
	Orientuje se v českých osobnostech světového formátu	Významné české osobnosti, čeští vědci		
	Objasní důležitost významných historických událostí v souvislosti se státními svátky	Státní svátky ČR		OV 6. – 9. státní svátky
3	NÁBOŽENSTVÍ A FILOZOFIE			
	Orientuje se v nejrozšířenějších světových náboženstvích	Světová náboženství,	MKV - Multikulturalita	
	Rozpozná sekty	Sekty		
4	KULTURA			
	Zdůvodní důležitost nehmotného kulturního dědictví, zná běžné lidové zvyky a obyčeje vážící se k tradicím regionu, státu	Lidové zvyky a obyčeje, tradice		OV 6., 7. zvyky a obyčeje
5	PSYCHOLOGIE			
	Orientuje se v různých typech osobnosti dle jejich typologie	Typologie osobnosti		
	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Komunikace, druhy komunikace	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace	OV 7 komunikace
	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů,	kooperace	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí	
	Je schopen pracovat ve skupině, rozdělit úkoly a akceptovat rozhodnutí většiny	kooperace	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace	
6	PRÁVO			
	Orientuje se v základních lidských právech a specifických lidských právech (práva dětí)	Lidská práva, práva dětí	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát	OV 7., 9. lidská práva
	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy	Lidská práva, práva dětí		OV 7., 9.

	druhých lidí,			
	Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, jejich cíle	Mezinárodní společenství		OV 9. mezinárodní společenství
7	POLITOLOGIE			
	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu,	Státní symboly		OV 8. Státní symboly
	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu	význam a formy voleb do zastupitelstev demokratický stát	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát	
8	SOCIOLOGIE			
	Rozpoznává netolerantní, rasistické a extremistické chování	Sociální skupiny, menšiny	Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	OV 6.-7 rasismus
	Zaujímá postoj proti lidské nesnášenlivosti	Sociální skupiny, menšiny	Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	
	Objasní souhrnný pojem sociálně patologické jevy	Sociálně-patologické jevy	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí	
	Vystupuje proti projevům násilí, šikaně	Šikana, týrání, zneužívání	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj Mezilidské vztahy Morální rozvoj	VZ 7. šikana
	Uvědomuje si rizika závislostí	Druhy závislosti, rizika	OSV – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena	VZ 7. autodestruktivní závislosti
	Orientuje se ve formách pomoci	Odborná i ne odborná pomoc	Psychohygiena	
9	ETIKA			
	respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	Etická výchova	Sociální rozvoj Mezilidské vztahy Morální rozvoj	
	uplatňuje vhodné způsoby chování v různých situacích	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, člověk a dospívání, vztahy ve společnosti, lidská důstojnost	OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vztahy mezi lidmi Mezilidské vztahy – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc MKV – Kulturní diference kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	Z 6. 7. lidská práva, rasismus

8. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytne žákovi informace o správnosti postupu, průběhu a výsledku řešení úkolu nebo problému.

Žáci všech ročníků jsou hodnoceni klasifikací. Slovní hodnocení je využíváno po dohodě s rodiči a poradenským zařízením u některých žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podrobný popis pravidel a způsobu hodnocení je součástí školního řádu ZŠ Včelákov.

Základní pravidla pro hodnocení žáků

- klasifikace v daném předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
- klasifikováno je jen probrané a procvičené učivo, u kterého měli žáci dostatek možností a času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- do hodnocení žáka se zahrnuje úroveň vědomostí, dovedností, práce s informacemi, správnost postupu a úroveň komunikace
- ke klasifikaci je užíváno pět klasifikačních stupňů
- kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.
- každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- v posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
- součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků. Je zařazováno do výuky ve hodných situacích všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků. Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka pedagogem, ale má pouze doplňovat hodnotící procesy a aktivizovat žáka.